

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

**Návštěvnost a ekonomická situace kulturního zařízení na
českém venkově**

Aneta Šolínová

© 2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Aneta Šolínová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Návštěvnost a ekonomická situace kulturního zařízení na českém venkově

Název anglicky

Attendance and Economic Situation of Community Centre in the Czech Country

Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnocení vývoje návštěvnosti a ekonomické situace kulturního zařízení na českém venkově, konkrétně Obecního domu v Machově v letech 2011-2016. Dílčí cíle zahrnují charakteristiku kulturního zařízení, zjištění návštěvnosti daného zařízení, zhodnocení jejího vývoje, rozbor ekonomické situace Obecního domu a posouzení spokojenosti občanů s akcemi, které se v zařízení konají.

Metodika

Práce představí zvolenou obec a charakterizuje kulturní zařízení. Následně bude provedena analýza návštěvnosti. Data pro analýzu poskytne Městys Machov a dále budou získána z volně dostupného místního „Machovského zpravodaje“. Informace ohledně ekonomické situace budou získány z dostupných dat Úřadu Městysu Machov a rozhovoru se starostou. Míra spokojenosti obyvatel obce se zkoumaným kulturním zařízením bude zjištěna pomocí dotazníkového šetření.

Doporučený rozsah práce

50-60 stran

Klíčová slova

kultura, návštěvnost, ekonomická situace, kulturní zařízení, obec Machov

Doporučené zdroje informací

- HEŘMANOVÁ, Eva a Pavel CHROMÝ. Kulturní regiony a geografie kultury: kulturní realie a kultura v regionech Česka. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2009. ISBN 9788073573393
- PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-347-8.
- PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 9788073573515
- PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejný sektor – řízení a financování. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 9788073579364.
- REKTOŘÍK, Jaroslav. Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 9788086929293
- SMOLÍKOVÁ, Marta, ed. Management umění. V Praze: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2008. ISBN 9788086863245
- ŠKARABELOVÁ, Simona, Jarmila NESHYBOVÁ a Jaroslav REKTOŘÍK. Ekonomika kultury a masmédií. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 9788021042674
- THROSBY, David. Economics and culture. Reprinted. New York, Ny: Cambridge University Press, 2001. ISBN 0521586399

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Zdeňka Žáková Kroupová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 4. 4. 2016

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 4. 4. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 28. 02. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Návštěvnost a ekonomická situace kulturního zařízení na českém venkově" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13. 3. 2017

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Zdeňce Žákové Kroupové, Ph.D. za vedení mé bakalářské práce, vstřícnost a její odborné připomínky a cenné podněty. Mé poděkování patří též panu Ing. Jiřímu Krtičkovi za spolupráci při získávání údajů pro praktickou část práce.

Návštěvnost a ekonomická situace kulturního zařízení na českém venkově

Souhrn

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnocení vývoje návštěvnosti a ekonomické situace kulturního zařízení na českém venkově, konkrétně Obecního domu v Machově za období 2011-2016. Pro naplnění cíle je provedena analýza návštěvnosti na všech akcích ve zkoumaném období. Data pro tuto analýzu poskytl městyš Machov a místní „Machovský zpravodaj“. Dále je v práci rozebrána ekonomická situace Obecního domu na základě informací získaných z rozhovoru se starostou a z dostupných dat Úřadu městyse Machov. Posouzení spokojenosti obyvatel obce je uskutečněno pomocí dotazníkového šetření, kterého se zúčastnili jak občané Machova, tak návštěvníci Cecilského posezení.

Ze zjištěných výsledků je patrné, že obyvatelé obce jsou s nabídkou kulturních akcí téměř spokojeni, obec by však měla posílit propagaci akcí i v okolí. Dále je doporučeno zařadit do kulturního programu více akcí zaměřených pro děti. Většina akcí, které obec organizuje, nejsou ztrátové, a jelikož se respondentům jeví cena za vstupné přiměřená či levná, mohlo by dojít k mírnému navýšení vstupného, které by obci přineslo větší příspěvek do rozpočtu.

Klíčová slova: kultura, návštěvnost, ekonomická situace, kulturní zařízení, obec Machov

Attendance and Economic Situation of Community Centre in the Czech Country

Summary

The main aim of the bachelor thesis is to evaluate the development of attendance and economic situation of community centre in the Czech country, specifically Obecní dům in Machov in five-year period. (2011 – 2016). To reach the target, the analysis of attendance is performed at all the events in the period of interest. Machov and local newspaper provide the data for analysis. The thesis also analyses the economic situation of Obecní dům, information were obtained from an interview with mayor and from municipal authority. Assessment of satisfaction of Machov inhabitants is realized by questionnaire survey, which was completed by Machov inhabitants and visitors of Cecilské posezení.

From ascertained results, it is obvious that Machov inhabitants are almost satisfied with the offer of culture program, Machov should only make the promotion of cultural events in the surroundings stronger. It is also recommended to include more events oriented on children. Majority of culture events organized by Machov is profitable. The respondents of the questionnaire think that the price of the entrance fee is adequate or cheap: for this reason it could be increased in order to bring the bigger contribution to the budget.

Keywords: culture, attendance, economic situation, community centre, village Machov

Obsah

1 Úvod.....	9
2 Cíl práce a metodika	10
3 Teoretická východiska	12
3.1 Kultura.....	12
3.1.1 Definování pojmu kultura	12
3.1.2 Pozice kultury v národním hospodářství	13
3.1.3 Produkce kulturních statků	14
3.1.4 Kulturní politika státu	15
3.1.4.1 Faktory ovlivňující kulturní politiku	17
3.1.4.2 Nástroje kulturní politiky	18
3.1.4.3 Cíle kulturní politiky	19
3.1.5 Zdroje na financování kultury.....	19
3.1.5.1 Místní a regionální zdroje.....	20
3.1.5.2 Centrální zdroje	20
3.1.5.3 Zdroje z Evropské unie.....	21
3.1.5.4 Zdroje podle způsobu poskytované podpory.....	22
4 Vlastní práce	23
4.1 Charakteristika obce Machov	23
4.1.1 Charakteristika kulturního zařízení.....	24
4.2 Návštěvnost Obecního domu v období 2011-2016.....	25
4.3 Ekonomická situace Obecního domu	29
4.3.1 Případová studie kulturní akce pořádané obcí	30
4.4 Analýza měření spokojenosti občanů s akcemi pořádanými v Obecním domě v Machově.....	32
4.4.1 Dotazníkové šetření I.	32
4.4.1.1 Analýza závislosti kvalitativních znaků	40
4.5 Analýza měření spokojenosti návštěvníků Cecilského posezení	41
4.5.1 Dotazníkové šetření II.....	41
5 Závěr.....	48
6 Seznam použitých zdrojů	50
7 Přílohy	53

1 Úvod

Kultura přispívá k rozvoji rozumové, emocionální a morální úrovně každého člověka, uspokojuje potřeby občanů ve společnosti a je součástí každodenního života všech osob. Je dostupná jak ve městských sídlech, tak ve venkovských sídlech. Kulturní i společenský život napomáhá udržet stabilitu pospolitosti a přispívá k jejich rozvoji.

Ve městech však bývá naprosto rozdílná situace než ve venkovských sídlech. Města nabízejí vyšší rozsah kulturních akcí a často jsou pořádány za účelem zisku. Na venkově se na pořádání akcí podílejí i místní spolky či samotní obyvatelé obce a pořadatelé akcí se nejvíce zaobírají problematikou dostupných financí na uspořádání kulturní akce. Zisk u těchto akcí tak nebývá hlavní prioritou. Nabízí se otázka, zda se vyplatí udržovat na venkově kulturní zařízení, jsou-li převážně ztrátová.

Z hlediska struktury je bakalářská práce rozdělena na dvě části. V teoretické části je definována kultura a dochází k bližšímu seznámení s pozicí kultury v národním hospodářství, kulturní politikou státu a zdroji financování kultury. Praktická část je soustředěna na kulturní zařízení – Obecní dům nacházející se v Machově, které zajišťuje zázemí pro kulturní akce pořádané v obci. Úvod praktické části se zaměřuje na stručnou charakteristiku obce, dostupnost kulturních zařízení v okolních obcích a samotnou charakteristiku Obecního domu. Praktická část se dále zaměřuje především na návštěvnost a ekonomickou situaci Obecního domu v analyzovaném období 2011–2016. Dále je v práci rozebrána případová studie kulturní akce, kterou pořádala obec. Jsou zde podrobně rozebrány výdaje a příjmy přímo související s akcí. Závěr praktické části tvoří dvě dotazníková šetření. První dotazníkové šetření analyzuje spokojenost občanů městyse Machov s kulturními akcemi pořádanými v Obecním domě. Druhé dotazníkové šetření analyzuje spokojenost návštěvníků Cecilského posezení. Uvedená akce nabídla návštěvníkům večer plný hudby, při kterém vystoupily čtyři místní kapely. Závěr bakalářské práce obsahuje celkové shrnutí praktické části, vyvození závěrů a doporučení vedoucí ke zlepšení ekonomické situace a celkové návštěvnosti Obecního domu v Machově.

2 Cíl práce a metodika

Hlavním cílem praktické části bakalářské práce je zhodnocení vývoje návštěvnosti a ekonomické situace Obecního domu v Machově, který v obci slouží jako kulturní zařízení, a to v letech 2011-2016. Dílčí cíle zahrnují charakteristiku vybrané obce, konkrétně městyse Machov, a jí provozovaného kulturního zařízení (Obecního domu), zhodnocení návštěvnosti daného zařízení v období 2011-2016, posouzení ekonomické situace Obecního domu, zhodnocení spokojenosti občanů s akcemi, které se v kulturním zařízení konají a následné formulování doporučení vedoucí ke zlepšení ekonomické situace a zvýšení návštěvnosti.

Za účelem naplnění cílů práce byla v praktické části charakterizována obec, která proběhla na základě studia dokumentů publikovaných na webových stránkách městyse. Dále byla podrobně provedena detailní analýza návštěvnosti za období 2011-2016. Seznam akcí (společně s počtem návštěvníků, cenou vstupného pro analýzu návštěvnosti) poskytl městys Machov a také byla data získána z místního „Machovského zpravodaje“. Nadále byla v práci analyzována ekonomická situace Obecního domu. Podklady k uvedenému byly získány prostřednictvím rozhovoru se starostou obce Ing. Jiřím Krtičkou, který se uskutečnil na začátku prosince 2016, a z dostupných dat Úřadu městyse Machov. Případová studie, zabývající se Machovským plesem, soužila ke zhodnocení příjmů a výdajů, které byly na tuto akci vynaloženy.

Zjištění spokojenosti občanů s kulturními akcemi pořádanými v Obecním domě bylo provedeno pomocí polostrukturovaného dotazníku (blíže Kozel, 2006). Dotazníkové šetření proběhlo v listopadu roku 2016. Dotazník byl zaslán 120 respondentům, vyplněných se jich však vrátilo 86. Následně bylo provedeno testování nezávislosti znaku v kontingenční tabulce $k \times m$ pomocí chí-kvadrát testu, který je zobecněním chí-kvadrát testu pro asociační tabulku.

Použité vzorce byly založeny na Svatošová a Kába (2008)

- Teoretické četnosti:

$$n_{oj} = \frac{n_i \cdot n_j}{n} \quad (1)$$

- Chí-kvadrát test nezávislosti

$$\chi^2 = \sum \sum \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}} \quad (2)$$

Druhé dotazníkové šetření se uskutečnilo na samotné kulturní akci, a to 25. 11. 2016 na Cecilském posezení. Celkem bylo osloveno všech 125 lidí, kteří se akce zúčastnili. Vyplněných dotazníků se vrátilo 71. Odpovědi na obě dotazníková šetření byly následně vyhodnoceny v programu Excel a na základě toho byla formulována doporučení vedoucí ke zvýšení návštěvnosti kulturního zařízení.

3 Teoretická východiska

3.1 Kultura

3.1.1 Definování pojmu kultura

Kultura (latinsky *cultura, cultus, colere*) je složitým systémem, který nelze jednoznačně definovat. Pojem bývá aplikován v mnoha souvislostech, a proto je označován za pojem mnohoznačný. Významy tohoto konceptu se různě prolínají, je tedy důležité znát kontext, pro který má být pojem použit. Význam pojmu kultura je podle M. Rassemu (in Patočka a Heřmanová, 2008) klasifikován do čtyř významových oblastí:

První význam se týká lidských aktivit, které ekonomicky organizují zužitkování přírodního potenciálu. Jde především o chov stád, péči o půdu či pěstování rostlin – tedy o využití půdního fondu a obecně o kulturu zemědělské výroby.

Druhý význam se vztahuje k socializaci člověka. Jedná se o výchovu, vzdělání a začleňování člověka do společnosti pomocí péče o jeho duševní a fyzický rozvoj. V nejširším významu jde o kulturu normativní, vzdělávání, rozvoj poznání, ideologii, znalost základních struktur kulturního dědictví aj.

Třetí význam je vázán s kvalitou mezilidských vztahů – zdokonalování vztahů mezi lidmi. Jsou zde obsaženy pojmy jako vkus, ohleduplnost, elegance, obecná kultivovanost či schopnost komunikace, které jsou položeny do kontrastu s pojmy nekulturnost, „barbarství“ aj. Uvedený význam je v dnešní době uplatňován v mnoha oblastech života. Význam je chápán jako kvalitní ocenění sociálních skupin a sociálních aktivit člověka. Jedná se o kulturu jednání a komunikace, kulturu spotřeby či politickou kulturu.

Čtvrtý význam je spojen s kulturou náboženskou, duchovní a s ideologiemi různého druhu. Jsou zde zahrnuty mýty, rituály a kultivace hodnotového a normativního aparátu společnosti. V současné společnosti je tato oblast spojována s náboženským vyznáním, společenskými funkcemi církví, duchovním hnutím, ale i analýzou sociálních skupin – duchovní a náboženské sekty, extrémistické skupiny jiných kultur a etnických skupin apod. Pomocí výkladu ideových zásad uvedených skupin směřuje k pochopení kulturní diferencovanosti současné západní společnosti a vede k předpokladu pro řešení stávajících sociokulturních konfliktů.

Ministerstvo kultury České republiky definuje kulturu takto: „Kultura je významným faktorem života občanské společnosti, který podstatnou měrou napomáhá její integraci jako celku. Přispívá k rozvoji intelektuální, emocionální i morální úrovně každého občana a plní v tomto smyslu výchovně vzdělávací, socializační, enkulturační (osvojení si kultury), významné kreativní a hodnototvorné funkce. Kultura je prostředkem přenosu informací mezi generacemi a utváří základní identitu jedince. Propojuje Českou republiku s vnějším světem, zároveň ji však z něj i vyděluje; charakterizuje ji v porovnání s ostatními státy“ (kolektiv autorů z Katedry teorie kultury, FF UK, 2008).

UNESCO (Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu) k uvedenému doplňuje: „Kultura musí být považována za soubor distinktivních duchovních a hmotných, intelektuálních i citových rysů, které charakterizují společnost nebo společenskou skupinu, kultura zahrnuje vedle umění a písemnictví také způsoby života, způsoby soužití, hodnotové systémy, tradice a přesvědčení“ (UNESCO, 2016).

3.1.2 Pozice kultury v národním hospodářství

Národní hospodářství se člení dle různých kritérií, kdy je důležité brát v úvahu zadání, pro které je potřeba členění použít. Jedná se o kritérium odvětví, kritérium sektoru, kritérium vlastnictví či kritérium financování provozu a rozvoje (Rektořík, 2007).

Dle kritéria odvětví se národní hospodářství člení na odvětví výroby, kam spadá textilní průmysl, lehké a těžké strojírenství, zemědělství, stavebnictví, lesnictví, hutnictví, elektronika, kožedělný průmysl aj., dále na odvětví služeb. Odvětví služeb zahrnuje služby nemateriální a materiální, školství, ubytovací služby, věda a výzkum a další. V rámci tohoto členění kultura spadá do odvětví služeb (Rektořík, 2007).

Kritérium sektoru se člení: primární sektor (tzv. prvovýroba – lesnictví, rybolov, těžba přírodních zdrojů, zemědělství), sekundární sektor (tzv. druhovýroba – zpracování produktů z primárního sektoru, zahrnuje výrobu hmotných statků, např. průmysl chemický, potravinářský, stavební aj.), terciální sektor (služby a související ekonomické činnosti, doprava a spoje, pojišťovnictví, zdravotnictví a další) a kvartální sektor (výzkum a vývoj, vzdělávání). Kulturu lze zařadit do terciálního sektoru, tedy do oblasti služeb pro obyvatele (Urban, 2015).

Podle kritéria vlastnictví se národní hospodářství člení na soukromý a veřejný sektor. Soukromý sektor exaktně vymezuje fyzickou či právní osobu jako konkrétního

vlastníka, jenž je kompetentní o vlastnictví rozhodovat. Ve veřejném sektoru je vlastníkem subjekt veřejné správy. Uvedený sektor se dále člení na státní sektor a samosprávný sektor. Ve státním sektoru je vlastníkem stát nebo jeho část a orgán veřejné správy je zde kompetentním subjektem rozhodování. Naproti tomu v samosprávném sektoru je vlastníkem obec či vyšší územně samosprávný celek a o nakládání s vlastnictvím rozhoduje sbor volených zástupců občanů dané obce, popřípadě jiného územního celku. V tomto členění kultura spadá do oblasti veřejného sektoru (Strecková a Malý, 1998).

Posledním kritériem členění národního hospodářství je členění dle financování provozu a rozvoje. Jedná se o ziskový (tržní) sektor a neziskový (netržní) sektor. V tržním sektoru je provoz a obnova realizována z tržeb, které získá z prodaných statků na principu nabídky a poptávky. Cílem ziskového sektoru je dosahování zisku. Netržní sektor si neklade za cíl dosahovat zisku, ale realizaci poslání a vyplývající užitky. Neziskový sektor se dále člení: veřejný neziskový sektor, soukromý neziskový sektor domácností. Dle toho členění lze kulturu zařadit do neziskového sektoru (Rektořík, 2007).

3.1.3 Produkce kulturních statků

V oblasti kultury se produkují tři základní typy statků (Peková a kol., 2008):

- Veřejné statky
- Smíšené veřejné statky
- Privátní statky

Pro obvyklou spotřebu veřejných statků se uplatňují znaky, kterými jsou nevylučitelnost ze spotřeby, nedělitelnost ze spotřeby a nulové mezní náklady na spotřebu každého následujícího spotřebitele. Příkladem veřejného statku lze uvést návštěvu kulturní památky či výstavy obrazů s volným vstupem apod. (Peková a kol., 2008) (Rektořík, 2007).

Do kategorie smíšených veřejných statků lze zařadit statky, na jejichž financování se podílejí z určité části z veřejných zdrojů, jako je např. návštěva dotovaného divadelního představení, prohlídka státního hradu – na udržování se finančně podílí stát. Tyto statky je možné rozčlenit podle jejich vlivu na počet občanů na národní a lokální. Národní statky mají nejvíce široký vliv na nejširší vrstvy národy, naproti tomu lokální statky mají vliv pouze na omezený kruh obyvatel v určitém místě (Peková a kol., 2012).

Privátními statky jsou statky, které se při pořízení financují výhradně z privátních zdrojů za tržní cenu a také zůstávají ve vlastnictví privátního subjektu. Jedná se např. o zakoupení uměleckého díla – obrazu, sochy aj. (Peková a kol., 2012).

3.1.4 Kulturní politika státu

Z ekonomického hlediska je kulturní politika státu vyjádřena mírou jeho vlivu při ovlivňování a zajišťování produkce, ale i spotřeby kulturních statků. Existují různé modely, které může z hlediska ekonomické funkce stát při realizaci podpory umění a kultury uplatňovat. Těmi základními jsou dle Pekové a kol. (2012) Hillman-Chartrandův model a Throsbyho model:

Hillman-Chartrandův model

Stát může ovlivňovat proces produkce kulturních statků v každém z uvedených čtyř modelů.

- Model „Ulehčovatel“

Tento model je založen na podpoře příslušné vlády (ústřední, regionální či municipální) především amatérských uměleckých organizací. Podpora spočívá zejména na zajištění vlastní činnosti dotyčné organizace. Příjmy těchto organizací tvoří především příjmy z vlastní činnosti, z darů od sponzorů a z úlev na daních (pro donátory). Pozitivní stránkou modelu „Ulehčovatel“ je rozmanitost příjmů, mezi zápory modelu lze zařadit rozhodující vliv státu na fungování organizace (Peková a kol., 2008).

- Model „Patron“

Klíčovou roli v tomto modelu mají nezávislé umělé rady. Prostřednictvím nezávislých umělých rad vláda uplatňuje svůj vliv, neboť členi jsou jmenováni právě vládou. Státní podpora je zde zaměřena na podporu vynikajících kulturních produktů. Slabou stránkou modelu je sklon k elitářství (Peková a kol., 2008).

- Model „Architekt“

Model „Architekt“ je založen na podpoře kulturní organizace buď přímo z centra (např. z Ministerstva kultury a dalších) či jiných nižších orgánů veřejné správy, místních a regionálních vlád. Umělecká komunita – umělecké svazy, spolky, sdružení apod. získávají finanční podporu přímo, která pochází zvláště z veřejných rozpočtů příslušných

vlád. Rizikem tohoto modelu je stagnace kvality a množství tvořivosti a činnosti umělců, jelikož jsou dobře existenčně zajištěni (Peková a kol., 2008).

- Model „Konstruktér“

Model „Konstruktér“ je nazýván extrémním modelem podpory kultury státem. Vláda vlastní všechny prostředky, které jsou používány k umělecké produkci. Politická instituce (zastupitelské sbory) rozhoduje o podpoře příslušných kulturních organizací. Ekonomické postavení kulturních organizací je zde podmíněno členstvím v oficiálních uměleckých svazech. Tento model je nejvíce používán ve státech s totalitním režimem, neboť příslušná vláda je svým rozhodnutím schopna podřídit uměleckou tvorbu (Peková a kol., 2008).

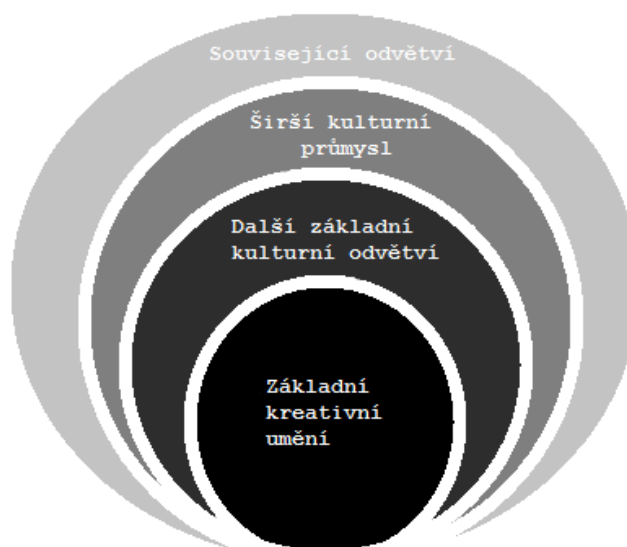
Throsbyho model

Tento model tvoří čtyři koncentrické kruhy, které představují (Peková a kol., 2012):

- Základní kreativní umění (jádro modelu), např. hudba, výtvarné umění, literatura
- Další základní kulturní odvětví, např. film, fotografie, galerie, muzea, knihovny apod.
- Širší kulturní průmysl, např. tisk, média (rozhlas a televize) a další
- Související odvětví, např. design, móda, reklama, architektura

Uvedený model je zobrazen na obrázku 1.

Obrázek 1 Model soustředných kruhů

Zdroj: (Peková a kol., 2012)

Throsbyho model obsahuje všechny služby a statky, které nesou kulturní obsah (bez ohledu na to, které odvětví statky či služby produkuje). Model vyjadřuje statický snímek v daném časovém okamžiku (Peková a kol.,2012).

3.1.4.1 Faktory ovlivňující kulturní politiku

Na tvoření kulturní politiky mají vliv různé faktory. V minulosti se jednalo o faktory, které vycházely např. z náboženství, filozofie, společenské praxe a z běžných tradic. V současné době se mezi faktory, které mají vliv na kulturní politiku státu, řadí vnitřní faktory, vnější faktory a kolektivní potřeby obyvatelstva (Smolíková, 2008). Podrobnější přehled uvedených faktorů znázorňuje následující tabulka 1.

Tabulka 1 Faktory ovlivňující kulturní politiku

pojetí kultury	vztah tvůrců ke kultuře
<i>vnitřní faktory</i>	
- krátkodobé	politické klima
	politický program
	hospodářská situace země
- dlouhodobé	kulturní úroveň obyvatelstva
	rozvinutost kulturních zájmů a potřeb
	síla kulturní tradice dané země
	model kulturní politiky státu
<i>vnější faktory</i>	globální politická situace
	příslušnost země do určitého kulturního regionu
kolektivní potřeby obyvatelstva	

Zdroj: (Škarabelová a kol., 2007)

3.1.4.2 Nástroje kulturní politiky

Stát pro realizaci své kulturní politiky používá nástroje, jenž se dělí podle oblastí, ve kterých působí. Peková a kol. (2012) vymezuje nástroje legislativní, ekonomické, institucionální, řídicí a metodické.

Nástroje legislativní: Ministerstvo kultury dělí legislativu pro kulturu do základních skupin: umění, muzea a galerie, knižní kultura a knihovny, ochrana movitého kulturního dědictví, státní památková péče, hromadné sdělovací prostředky a kinematografie (Peková a kol., 2012).

Nástroje ekonomické: Ekonomicky stát podporuje kulturu např. daňovými úlevami, dotacemi ze státního rozpočtu, pomocí specializovaných fondů či podporuje ekonomickou soběstačnost neziskových subjektů. Ekonomické nástroje se odvozují od patřičných veřejných rozpočtů, popřípadě soukromých sponzorů (Peková a kol., 2012).

Nástroje institucionální: Ministerstvo kultury je hlavní institucí zaopatřující kulturní činnost. Pro svoji činnost má tyto základní odbory: odbor muzeí, odbor regionální a národnostní kultury, odbor české hudby, odbor umění, odbor památkové péče, odbor výzkumu a vývoje, odbor knihoven (Peková a kol., 2012).

Nástroje řídicí: Do řídicích nástrojů spadají státní kulturní instituce, které působí při opatrování přístupu občanů ke kulturnímu bohatství a k informacím, dále odbory kultury krajů, měst a obcí (Peková a kol., 2012).

Nástroje metodické: Do této oblasti spadá zpracování metodik, prosazování příkladů dobré praxe, ale také workshopy, semináře, konference aj. (Smolíková, 2008).

3.1.4.3 Cíle kulturní politiky

Účelem kulturní politiky je zlepšovat svobodný, hojný, různorodý a zajímavý kulturní život občanů republiky a zároveň přispívat do kulturní pokladnice lidstva (Rektořík, 2007).

Mezi hlavní cíle kulturní politiky dle Ministerstva kultury České republiky patří:

- *„garantovat ochranu svobody tvorby umělců a tvůrců a vytvářet podmínky pro využívání této svobody,*
- *vytvářet podmínky pro realizaci kulturních aktivit občanů zejména na základě občanského sdružování,*
- *vytvářet podmínky pro decentralizaci rozhodování v celém kulturním systému a pro přenášení rozhodovacích procesů mimo ingerenci orgánů státní správy a jejich nezávislost i ekonomickou,*
- *garantovat rovnost přístupu občanů ke kulturnímu bohatství a usnadňovat tento přístup znevýhodněným společenským skupinám (menšiny, osoby se zdravotním postižením),*
- *garantovat ochranu kulturního dědictví a podporovat péči o ně,*
- *garantovat svobodný přístup občanů k informacím, podporovat výměnu informací uvnitř systému kultury, mezi systémem kultury a vnějším prostředím bez ohledu na jazykové a administrativní hranice,*
- *podporovat výchovu a osvětu v systému tvorby i užívání kulturních statků,*
- *brzdit negativní vlivy komercializace kultury“ (MK ČR, 2016).*

3.1.5 Zdroje na financování kultury

Zřizovatelem kulturních organizací, které hospodaří hlavně jako příspěvkové organizace, jsou Ministerstvo kultury, kraje, obce případně dobrovolné svazky obcí. Dle povahy zdrojů se nejčastěji rozděluje financování produkce kulturních statků. Podle právní povahy subjektu je možné zdroje rozdělit na veřejné a soukromé zdroje. Veřejné zdroje zde

nesou dominantnější postavení. Z hlediska rozdělování prostředků se rozlišují rozdělování přímé a nepřímé. Od roku 1990 se financování kulturních činností častěji posouvá blíže k místům bydliště občanů, do krajů, regionů, měst a obcí. Dle lokalizace zdrojů se dělí financování kultury na místní (regionální) zdroje a centrální zdroje (Peková a kol., 2012).

3.1.5.1 Místní a regionální zdroje

Financování místní kultury se rámcově rozděluje do následujících základních skupin: prostředky rozpočtů municipalit, prostředky rozpočtu krajů, prostředky státního rozpočtu (centrální zdroje), příjmy z hospodářské činnosti kulturních organizací, tržby obyvatel – spotřebitelů kulturních statků (příjmy za vstupné) a ostatní zdroje – jedná se o sponzorské dary, příspěvky a další (Peková a kol., 2012).

Prostředky rozpočtů municipalit

Do této oblasti spadá především provoz místních knihoven, galerií, muzeí, kulturních středisek, různé spolky a sdružení, které patří do skupiny neziskových organizací. Mohou však být jak státní, tak privátní. Pro uskutečňování aktivit municipální kultury je důležité, aby místní obyvatelé daných obcí měli potřebu místní kultury. Municipální vláda, v rámci sestavování obecního rozpočtu, rozhoduje o druzích kulturních činnostech, o rozsahu aktivit, v jakém se budou v rámci obce provozovat a o předpokladu finanční účasti obecního rozpočtu (Peková a kol., 2012).

Prostředky dobrovolných svazků obcí a prostředky krajů

Sdružování obcí probíhá mimo jiné za účelem produkce a financování kulturních statků. Financování produkce kulturních statků probíhá podle společně dohodnutého klíče. Jedná se např. o opravy kulturních památek. Odbor kultury kraje je rozdělen na oddělení kultury a na oddělení památkové péče. Krajům připadá především péče o kulturní památky, program záchrany architektonického dědictví, vyhlášení kulturních památek, program regenerace městských památkových rezervací a zón, zajištění chodu galerií a muzeí, ostatní kulturní činnosti (divadelní, hudební, knihovnické), výstavnictví, činnost kin apod. (Peková a kol., 2012).

3.1.5.2 Centrální zdroje

Důležitou skupinou pro financování výdajů na kulturu jsou centrální zdroje. Důležitým centrálním zdrojem je: státní rozpočet s kapitolou Ministerstva kultury, Státní

fond kultury ČR a Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie (Peková a kol., 2012).

Ministerstvo kultury se svým rozpočtem

Finanční prostředky ze státního rozpočtu pro oblast Ministerstva kultury jsou používány na provoz příspěvkových organizací – zřizovatelem je Ministerstvo kultury, devět státních vědeckých knihoven, Národní divadlo, Národní muzeum, Národní knihovna a další. Dále poskytuje příspěvky na památkovou péči, příspěvky na financování grantů pro občanská sdružení, příspěvky na financování krajem zřizovaná muzea, knihovny, galerie. Finanční prostředky jsou také využívány na výdaje na výzkum a vývoj, dotace územním rozpočtům, finanční zajištění speciálních fondů, příspěvky na podporu umění a financování různých tiskovin, příspěvky na podporu kulturně-výchovné činnosti, příspěvky na činnost církevních a náboženských společností a na zajištění provozu úřadu vlastního ministerstva apod. (Peková a kol., 2012).

Tabulka 2 udává přehled rozpočtovaných výdajů pro rok 2016, kdy celkové výdaje činily 11 707 143 311 Kč.

Tabulka 2 Výdaje MK ČR na r. 2016

druh výdajů	v Kč
výdaje celkem	11 707 143 311 Kč
výdaje na výzkum a inovace	512 223 000 Kč
výdaje dle zák. o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi	3 432 776 266 Kč
výdaje na zabezpečení plnění úkolů MK	324 115 864 Kč
příspěvkové organizace zřízené MK	4 948 785 398 Kč
kulturní služby, podpora živého umění	688 442 783 Kč
záchrana a obnova kulturních památek, veřejné služby muzeí	711 000 000 Kč
podpora kultury národnostních menšin	33 000 000 Kč
podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny reg. kulturních zařízení	75 000 000 Kč
Státní fond kinematografie	981 800 000 Kč

Zdroj: (MK ČR, 2016)

3.1.5.3 Zdroje z Evropské unie

Evropská unie poskytuje finanční prostředky do dvou fondů – Fond Culture, Fond Media. Fond Culture se zaměřuje na podporu národního šíření kultury, podporu role kultury v hospodářském společenském světě, zdůraznění společného evropského kulturního dědictví, posílení reciproční výměny mezi mimoevropskými a evropskými

kulturami atd. Fond Media zachovává a posiluje evropské kinematografické a audiovizuální dědictví, dále je určen na zvýšení sledovanosti evropských audiovizuálních a kinematografických děl aj. (Peková a kol., 2012).

3.1.5.4 Zdroje podle způsobu poskytované podpory

Dle způsobu, jakým jsou patřičné podpory k produkci kulturních statků produkovány, se uvedené podpory dělí na přímé a nepřímé. Do přímých zdrojů spadají daně a poplatky (např. koncesionářské poplatky za televizní a hlasový příjem, zvláštní daně a další), příjmy z vlastní činnosti závislé na konkrétní právní formě kulturních institucí, nadace a nadační fondy, jiné fondy (zahraniční, státní...), komunální obligace, dary sponzorství, loterie a sázky a jako poslední do přímých zdrojů spadají veřejné sbírky. Zdroje nepřímé tvoří různé sociální podpory, vč. podpory nezaměstnanosti poskytované umělcům, dále daňové úlevy pro umělce a umělecké instituce, a nakonec daňové úlevy a zproštění daní u charitativních dárců a příjemců darů. Uvedené rozdělení zdrojů je pro přehlednost shrnuto v tabulce 3 (Rektořík, 2007) (Peková a kol., 2012).

Tabulka 3 Základní zdroje finanční podpory

přímé		nepřímé
dotace z veřejných rozpočtů	zdroje závislé na rozpočtovém procesu	
dotace	daně	sociální podpory
dotace se spoluúčastí	poplatky	daňové úlevy poskytovatele
	příjmy z vlastní činnosti	daňové úlevy příjemce
	nadace a nadační fondy	
	jiné fondy	
	komunální obligace	
	dary a sponzorství	
	loterie a sázky	
	veřejné sbírky	

Zdroj: (Rektořík, 2007)

4 Vlastní práce

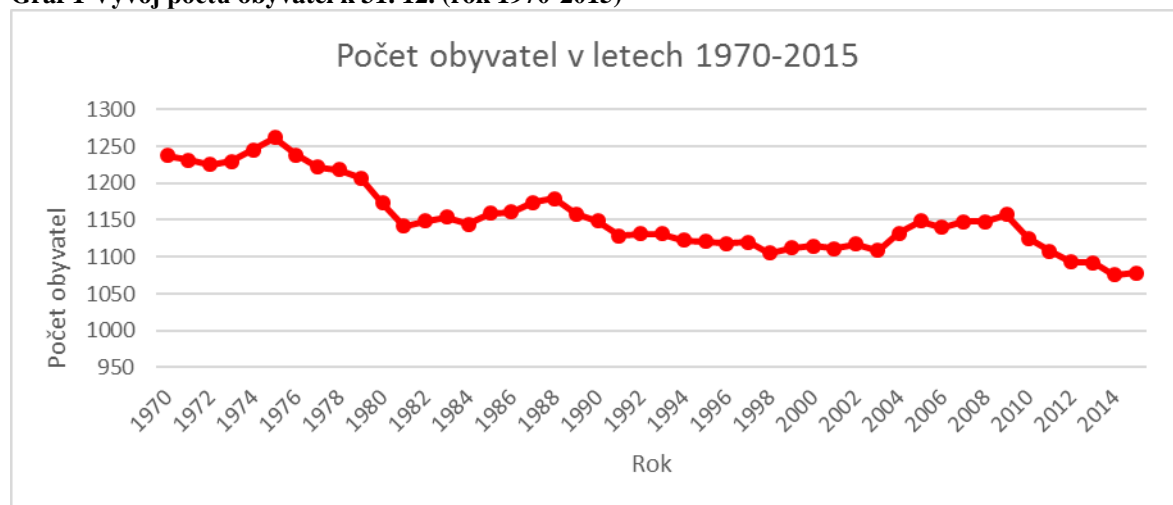
4.1 Charakteristika obce Machov

Obec Machov se nachází v Královehradeckém kraji v okrese Náchod na okraji Broumovského výběžku. Obec je situována vedle státních hranic s Polskem, a proto bývá častým výchozím bodem turistických, cyklistických a lyžařských tras. Machov se člení na čtyři části, a to na Nízkou Srbskou, Machov, Machovskou Lhotu a Bělý. Starostou obce je Ing. Jiří Krtička, jenž svou funkci zastává od roku 2006.

Okolními městy, kam mohou obyvatelé Machova zamířit za kulturou, jsou Police nad Metují a Hronov. Police nad Metují je vzdálená přibližně 7 km a svým obyvatelům a návštěvníkům nabízí možnosti navštívení Kollárova divadla, jehož součástí je i kino, a Pellyho domy, kde se konají např. taneční, plesy, různé přednášky či Polická univerzita volného času. Hronov nabízí kulturní zařízení dvě – Čapkův sál a Jiráskovo divadlo. Jiráskovo divadlo slouží pro divadelní představení, besedy, koncerty a další. V Čapkově sále se každoročně konají taneční, plesy, výstavy, koncerty apod. Hronov je od Machova vzdálen necelých 10 km.

Machov má 1 064 obyvatel (k 31. 1. 2016) a vývoj počtu obyvatel znázorňuje graf 1. Z grafu je patrné, že křivka počtu obyvatel má klesající funkci a počet obyvatel se oproti minulému století pomalu snižuje. Nejvíce obyvatel měla obec v roce 1975, a to 1262 obyvatel. Naopak nejmenší počet obyvatel byl zaznamenán v roce 2014, celkem 1076 obyvatel.

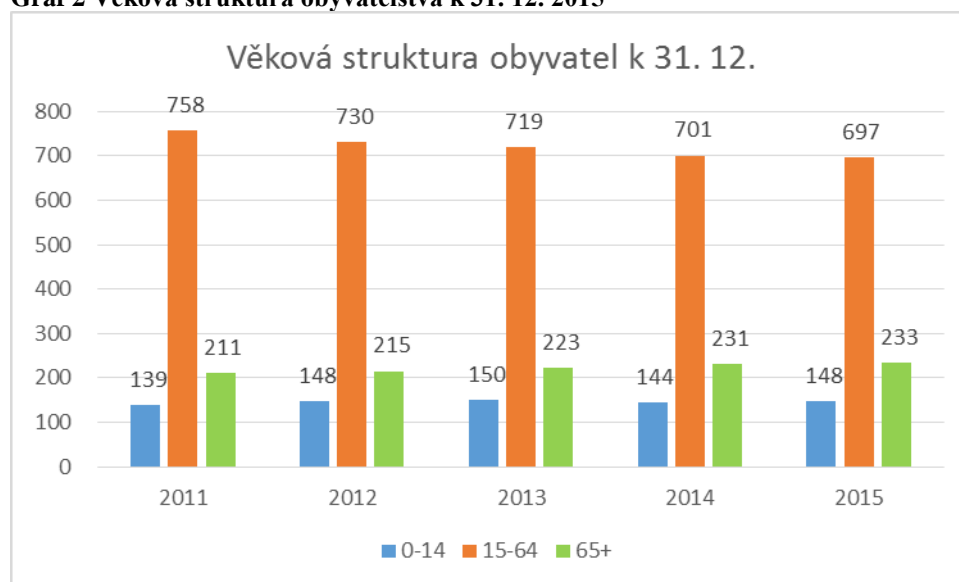
Graf 1 Vývoj počtu obyvatel k 31. 12. (rok 1970-2015)

Zdroj: vlastní pracování z dat ČSÚ

Graf 2 zobrazuje četnosti věkových kategorií 0–14 let, 15–64 let a 65 let a více. Největší skupinu zde představuje věková kategorie 15 až 64 let, neboť má tato skupina největší rozmezí věku mezi uvedenými kategoriemi.

Graf 2 Věková struktura obyvatelstva k 31. 12. 2015

Zdroj: vlastní zpracování z dat ČSÚ

Každá tato skupina má odlišné požadavky zaměřené na kulturu a kulturní akce. Děti (0-14 let) poptávají např. dětské besídky, karnevaly, Mikulášskou nadílku, divadla pro děti, loutková divadla apod. Nejpočetnější skupina (15–65 let) má největší požadavky na poptávané kulturní akce. Jedná se například o plesy, karnevaly pro dospělé, divadla, koncerty, muzikály, různé cestopisné přednášky, besedy, sběratelská setkání, taneční (pro dospělé), výstavy atd. Poslední skupina, kterou tvoří obyvatelé starší 65 let, požadují akce, jako jsou např. univerzita volného času, sběratelská setkání, divadla, plesy, různé besedy a přednášky aj.

4.1.1 Charakteristika kulturního zařízení

V Machově se nachází jedno kulturní zařízení, a to Obecní dům. Nachází se na náměstí v obci a toto zařízení je součástí komplexu budov, společně s úřadem městyse, restaurací „Obecní dům“, ordinací praktického lékaře a stomatologa. Vlastníkem kulturního zařízení je samotná obec. Na základě informací získaných z rozhovoru se starostou obce Machov – Ing. Jiřím Krtičkou, Obecní dům nemá právní subjektivitu, a tak se v případě konání akce pronajímá sál Obecního domu společně s restaurací a městyse Machov inkasuje příjem za sál formou nájemného za restauraci.

V letech 2011–2016 se průměrně v Obecním domě konalo jedenáct akcí za rok, z nichž jich má obec v plné režii přibližně čtyři. Jedná se především o „Machovský ples“, který se k roku 2016 konal již po osmé, dále obec organizuje divadla, které se pravidelně konají na jaře a na podzim. Od roku 2012 zařadila obec mezi své konané akce také Cecilské posezení, které se ve sledovaném období konalo ve všech letech, kromě roku 2015. Cecilské posezení se uskutečňuje z pravidla v polovině listopadu. Důvodem neuspořádání této taneční zábavy mohl být hojný počet jiných pořádaných akcí v obci v době, kdy se akce měla pořádat. Poslední akcí, kterou obec pravidelně organizuje, je Štědrovečerní vytrubování. Dříve se Štědrovečerní vytrubování konalo před úřadem městyse Machov, ale v posledních letech se kvůli mrazivému počasí akce přesunula do sálu Obecního domu. Tato akce je u místních obyvatel velmi oblíbená a bývá hojně navštěvována.

Ostatní kulturní akce mají v režii místní spolky a sdružení, kterými jsou: SDH Nížká Srbská, SDH Machovská Lhota, Český svaz zahrádkářů ZO Machov, „Nízkosrbský Baroni“ a fotbalový oddíl Jiskra VEBA Machov. SDH Nížká Srbská a fotbalový oddíl Jiskra VEBA Machov pořádají každoročně ples. SDH Machovská Lhota organizuje také každoročně hasičský ples, ale v posledních letech i dětský karneval, který dříve zřizovala ZŠ Machov. Český svaz zahrádkářů ZO Machov v analyzovaném období pořádal zahrádkářský ples pouze dvakrát, a to v roce 2011 a 2014. Hlavním důvodem neuspořádání plesu v dalších letech byl zřejmě nedostatek financí. „Nízkosrbský Baroni“ mají každoročně v režii oblíbený ples v maskách – Šibřinky. Další akce, které se v Obecním domě konaly, byly spíše nárazové. Jednalo se například o Rockovou taneční zábavu či přednášku o Indii, kterou zřídil SDH Machovská Lhota. Obě tyto akce se pořádaly pouze jednou. Rock Machov je poslední akce, která se v období 2011–2016 v Obecním domě konala. Jedná se o odlišnou událost, než je Rocková zábava. Rock Machov pořádal občan Machova – Lukáš Kubeček. Tato akce byla populární především před rokem 2010. V analyzovaném období se Rock Machov konal dvakrát – v roce 2012 a 2013. Kompletní seznam pořádaných akcí v Obecním domě za roky 2011–2016 se nachází v příloze č. 1.

4.2 Návštěvnost Obecního domu v období 2011-2016

Graf 3 zobrazuje celkový přehled počtu návštěvníků na kulturních akcích, které se konaly v Obecním domě v období 2011–2016. Rok 2011 byl z hlediska návštěvnosti nejslabší. Celkem se v Obecním domě konalo 10 kulturních akcí, které navštívilo 1 227

lidí. Nejnavštěvovanější akcí v roce 2011 byl dětský karneval, na který zavítalo 229 návštěvníků, z toho 120 dětí s maskou, 34 dětí bez masky a 75 dospělých. Dětský karneval bývá navštěvován i dětmi z vedlejších obcí, a proto je počet návštěvníků tak vysoký. Další akce, které se v roce 2011 konaly v Obecním domě, byly: divadlo – Ptačí klec (157 návštěvníků), hasičský ples pořádaný Sborem dobrovolných hasičů (dále SDH) Nížká Srbská (153 návštěvníků), Machovský ples (134 návštěvníků), ples sportovců (133 návštěvníků), zahrádkářský ples (126 návštěvníků), hasičský ples pořádaný SDH Machovská Lhota (108 návštěvníků), Šibřinky – ples v maskách (97 návštěvníků) a nejméně lidí, celkem 90, navštívilo divadelní představení „Dítě, pes a starý herec na jevišti nepatří aneb Cyrano“, které se konalo na podzim. Návštěvnost Štědrovečerního vytrubování nelze určit, neboť se tato akce koná zdarma, a proto neexistují žádné záznamy evidovaných vstupenek. Přehledný seznam akcí, které se konaly v roce 2011 s počtem návštěvníků a cenou za vstupné, je uveden v příloze č. 1.

Naopak v roce 2012 byla zaznamenána největší návštěvnost kulturního zařízení, kdy Obecní dům navštívilo celkem 1429 návštěvníků na 13 kulturních akcích. Největší návštěvnost měl v roce 2012 Machovský ples pořádaný zastupitelstvem obce a samotným městysem s počtem 152 platících. Mezi další nejnavštěvovanější akce v roce 2012 se řadí Cecilské posezení, které navštívilo 150 lidí. Rocková taneční zábava se v analyzovaném období konala pouze v roce 2012 a navštívilo ji 145 lidí. Jedná se o odlišnou akci, než je Rock Machov, na který přišlo 139 lidí. Dalšími pořádanými akcemi v roce 2012 byly ples sportovců (136 návštěvníků), dětský karneval (135 návštěvníků), hasičský ples organizovaný SDH Nížká Srbská (131 návštěvníků), hasičský ples organizovaný SDH Machovská Lhota (97 návštěvníků), poslední lyžařské mazání s hudbou a tancem (88 návštěvníků), divadlo „Klíče na neděli“ (87 návštěvníků), divadlo „Strašidlo Canterwillské“ (80 návštěvníků). Nejmenší návštěvnost měl tento rok ples v maskách – Šibřinky. Návštěvnost Štědrovečerního vytrubování nelze ani v tomto roce zjistit. Za tuto akci se neplatilo vstupné, a tak neexistuje žádná evidence prodaných vstupenek. Seznam akcí za rok 2012 s počtem návštěvníků a cenou vstupného je uveden v příloze č. 1.

Rok 2013 se ohledně návštěvnosti v analyzovaném období umístil na pomyslném druhém místě. V uvedeném roce se v Obecním domě konalo celkem 11 kulturních akcí a zařízení navštívilo 1315 návštěvníků. Nejnavštěvovanější akcí s počtem 192 platících byl Rock Machov. Rock Machov se ve zkoumaném období 2011-2016 konal pouze dvakrát, a to v roce 2012 a 2013. Mezi další akce s vysokými počty platících se řadí Cecilské

posezení (163 návštěvníků), hasičský ples organizovaný SDH Nížká Srbská (142 návštěvníků), ples v maskách – Šibřinky (140 návštěvníků) a dětský karneval (129 návštěvníků). Dále se zde v roce 2013 konalo divadlo „Peklo v hotelu Westminster“, které navštívilo 116 návštěvníků, ples fotbalistů 113 návštěvníků, divadlo „Paměti Amorovy“ 107 návštěvníků, Machovský ples 105 návštěvníků. Nejméně platících, celkem 91 bylo zaznamenáno na hasičském plese pořádaném SDH Machovská Lhota. Návštěvníky Štědrovečerního vytrubování nelze určit, neboť stejně jako v předešlých letech se tato akce konala zdarma a počet návštěvníků není možný doložit z prodaných vstupenek. Seznam konaných akcí v Obecním domě za rok 2013 je uveden v příloze č. 1.

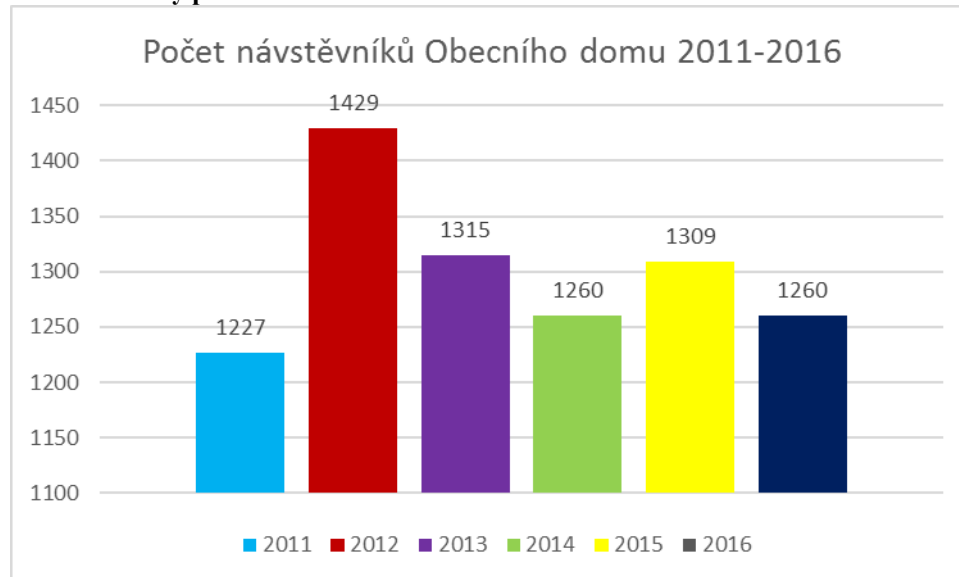
Rok 2014 zaznamenal stejný počet návštěvníků, jako v roce 2016, a proto se spolu dělí o pomyslné čtvrté a páté místo z hlediska návštěvnosti. V tomto roce se v Obecním domě konalo 11 akcí, na které zavítalo celkem 1260 lidí. Nejvíce platících bylo zaznamenáno na Machovském plese, který navštívilo 190 lidí. Mezi další vysoce navštěvované akce se řadí dětský karneval (183 platících), Cecilské posezení (147 platících), ples v maskách-Šibřinky (138 platících), hasičský ples organizovaný SDH Nížká Srbská (127 platících). Menší počet platících lze zaregistrovat u plesu zahrádkářů (109 návštěvníků), divadla „A je v p...!“ (100 návštěvníků), plesu sportovců (97 návštěvníků), divadla „Dívčí válka“ (85 návštěvníků). Nejméně návštěvníků zavítalo v roce 2014 na hasičský ples SDH Machovská Lhota (84 návštěvníků). Štědrovečerní vytrubování bylo jako v předešlých letech pořádáno zdarma, a tak nelze vyčíslit návštěvnost dle prodaných vstupenek. Seznam akcí za rok 2014 je uveden v příloze č. 1.

V roce 2015 se v Obecním domě pořádalo 12 akcí, které navštívilo celkem 1309 lidí. Z hlediska návštěvnosti se tak rok 2015 řadí na pomyslné třetí místo. Nejnavštěvovanější se v tomto roce stal dětský karneval s počtem 199 platících. Za další hojně navštěvované akce lze označit hasičský ples organizovaný SDH Nížká Srbská (141 platících), ples sportovců (138 platících), hasičský ples pořádaný SDH Machovská Lhota (137 platících), diskotéka (127 platících), Machovský ples (120 platících). Další akce, které se v roce 2015 v Obecním domě konaly, byly: ples v maskách – Šibřinky (102 návštěvníků), přednáška o Indii (94 návštěvníků), divadlo „Peklo na zemi“ (94 návštěvníků) a divadlo „Kdo je tady ředitel?“ s nejmenším počtem návštěvníků za daný rok, a to 81. Jako každý rok se i v roce 2015 konalo Štědrovečerní vytrubování. U této akce však nelze určit počet návštěvníků, neboť se tato akce konala zdarma, a tak

nejdou dostupné žádné informace o prodaných vstupenkách. Seznam všech akcí, které se konaly v roce 2015, je uveden v příloze č. 1.

Posledním analyzovaným rokem byl rok 2016, ve kterém se konalo 10 kulturních akcí s celkovým počtem 1260 návštěvníků. Z hlediska návštěvnosti se rok 2016 dělí o pomyslné čtvrté a páté místo společně s rokem 2014. Rekordní počet návštěvníků byl zaznamenán na hasičském plese SDH Nížká Srbská. Ples navštívilo 251 lidí a dle informací z místního zpravodaje museli být další zájemci o tuto akci odmítnuti z důvodu naplnění kapacity sálu. Za velmi úspěšný z hlediska návštěvnosti se tento rok dá uvést i ples sportovců (190 platících) a dětský karneval (185 platících). Dále se v Obecním domě konalo Cecilské posezení (125 návštěvníků), divadlo „Den blbec“ (114 návštěvníků), Machovská ples (113 návštěvníků), hasičský ples organizovaný SDH Machovská Lhota (100 návštěvníků), ples v maskách – Šibřinky (95 návštěvníků) a divadlo „Habad'ura“, které navštívilo pouze 77 návštěvníků. I tento rok se v Obecním domě konalo Štědrovečerní vytrubování, u kterého nelze jako v předešlých letech určit počet návštěvníků. Tato akce se vždy koná zdarma.

Graf 3 Celkový počet návštěvníků Obecního domu v letech 2011-2016

Zdroj: vlastní pracování

V analyzovaném období 2011-2016 se každoročně konalo 7 stejných kulturních akcí, a to hasičský ples pořádaný SHD Machovská Lhota, dětský karneval, Machovský ples, divadlo konané na jaře, Šibřinky – ples v maskách, hasičský ples pořádaných SDH Nížká Srbská a divadlo konané na podzim. Graf 4 udává počet návštěvníků jednotlivých akcí pro uvedené období. Nejoblíbenější akcí za analyzované období se jeví dětský

karneval, u kterého bylo zaznamenáno 1060 platících. Na druhé místo se z hlediska návštěvnosti řadí hasičský ples pořádaný SDH Nížká Srbská (945 platících) a třetí místo zaujímá Machovský ples (814 platících). Naopak nejméně návštěvníků lze zaregistrovat u divadla konaného na jaře, které ve sledovaném období navštívilo 594 lidí, a to je téměř o polovinu méně než u plesu SDH Nížká Srbská.

Graf 4 Celkový počet návštěvníků, rok 2011-2016

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Ekonomická situace Obecního domu

Obec Machov neviduje zvlášť příjmy a výdaje na kulturní zařízení – Obecní dům. V rámci rozhovoru se starostou Ing. Jiřím Krtičkou bylo zjištěno, že obecně nelze odhadnout příjmy ani výdaje na Obecní dům. Pořádá-li kulturní akci samotná obec, cenu vstupného na divadla stanovuje úřad městyse, kdy cena vstupného za divadlo byla v posledních letech vždy 50 Kč. Vstupné za Machovský (obecní) ples stanovuje zastupitelstvo obce, neboť je pořadatelem této akce. V roce 2011 činila cena vstupného 100 Kč a v následujících letech 2012 až 2016 byla cena vstupného 80 Kč. Uvedené ceny vstupného jsou dle informací získaných z rozhovoru se starostou stanovovány tak, aby alespoň částečně pokryly náklady vynaložené za pořádané akce. Dále bylo prostřednictvím rozhovoru zjištěno, že Machovský (obecní) ples zasáhl do rozpočtu obce pouze v roce 2015, kdy výdaje na kulturní akci byly vyšší než příjmy. Ostatní analyzované roky (2011, 2012, 2013, 2014 a 2016) končily akce s mírným přebytkem příjmů nad výdaji. Výdaje na Machovský ples jsou částečně hrazeny např. sponzorské dary. Společnost CDS Náchod poskytuje obci rozvoz návštěvníků akce do okolních obcí. Sponzorský příspěvek

poskytly např. Hašpl a.s., Koláčný – Česká pojišťovna, kuchyně Hofman s.r.o., P.I.B. Partners či ERV Jaroměř ve výši 1 000 Kč za každou společnost. Co se týče divadel, které pořádá městyse Machov, z informací od starosty jsou spíše ztrátové.

Pokud se v Obecním domě konají akce, která nepořádá městyse Machov, režii hradí místní spolky, sál kulturního zařízení jim je pronajat. Neboť je sál Obecního domu součástí pronájmu restaurace, spolkům ho pronajímá nájemce restaurace za dohodnutý poplatek, který se většinou pohybuje okolo 2 000 Kč za akci.

Za nejvyšší nákladové položky byly dle starosty označeny jednoznačně energie, a to plyn, elektřina a voda. Mzdy pracovníků se do nákladů vůbec nepromítají, jelikož se na akci podílejí např. zastupitelé obce či jiní místní obyvatelé v rámci výpomoci. Procentuální podíl z příjmů Obecního domu na příjmech rozpočtu (popř. výdajů) nelze vyčíslit. Ve vztahu k rozpočtu městyse se však jedná o zanedbatelné procento.

4.3.1 Případová studie kulturní akce pořádané obcí

V pátek 15. 1. 2016 se v Obecním domě uskutečnil v pořadí 8. Machovský ples, který každoročně pořádá Zastupitelstvo a Úřad městyse Machov. Účast byla přibližně stejná, jako v roce 2015. K tanci zavítalo 113 milovníků dobré hudby a tance.

Celkové výdaje na ples byly 36 315 Kč. Tisk pozvánek a plakátů si vyžádal 1 370 Kč a samotný výlep plakátů 73 Kč. Nákup tomboly v Železářství Soukup a hlavní ceny- vyhlídkový let nad Machovem z letiště Velké Poříčí, stálo 2 709 Kč. Hudbu obstaraly dvě osvědčené kapely – skupina BTK z Bezděkova nad Metují a taneční orchestr Relax Band z Hronova. Výdaje za obě kapely i s večery činily 16 350 Kč. Předtančení ve stylu latinskoamerických tanců obstaral taneční klub HOP Dobruška za 1 200 Kč. Dále bylo nutné zajistit hasičskou hlídku a zaplatit OSU (Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním). Výdaje na uvedené výše si vyžádalo 1 640 Kč. Nákup alkoholu a slaného zboží bylo pořízeno za 10 849 Kč a výdaje na elektřinu a plyn činily 1 724 Kč. V tabulce 4 jsou zaznamenány výdaje vynaložené na Machovský ples.

Tabulka 4 Výdaje na Machovský ples

výdaje	výdaj v Kč
pozvánky, plakáty	1 370 Kč
tombola Soukup-nákup	1 509 Kč
hlavní cena-Letenka	1 200 Kč
hudba (kapela Relax, BTK)	15 000 Kč
večeře hudba	1 350 Kč
předtančení	1 200 Kč
hasičská hlídka	200 Kč
večeře-pořadatelé	400 Kč
plyn (sál + zázemí)	1 526 Kč
elektrína	198 Kč
zboží - restaurace	357 Kč
nákup piva (Kozel 11 °C 200 × 16 Kč, Gambrinus 10 °C 91 × 16 Kč)	4 656 Kč
Potraviny Rýgl – nákup alkoholu	5 836 Kč
OSA	1 440 Kč
plakátování	73 Kč
výdaje celkem	36 315 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Druhou stránku rozpočtu tvořily příjmy. Vstupné bylo stanoveno na 80 Kč. Při 113 návštěvnicích to znamenalo příjmy ve výši 9 040 Kč. Návštěvníci plesu měli možnost odložit si své oděvy do šatny, která představovala příjem ve výši 537 Kč. Příjmy za prodej alkoholických nápojů včetně pultového prodeje a spropitného činil 18 374 Kč. Sponzorské příspěvky poskytly společnosti ERV Jaroměř, Koláčný – Česká pojišťovna a. s. a PIB Partners ve výši 1 000 Kč za společnost. Dále byly sponzory dodány hodnotné ceny do tomboly, např. spotřebiče, med, zvěřina atd. Sponzorské dary do tomboly poskytly místní spolky a firmy, které se v Machově podílely na budování kanalizace. Díky sponzorům se v tombole sešlo 230 cen a příjem z prodeje losů byl 7 000 Kč. Tabulka 5 představuje příjmy z Machovského plesu.

Tabulka 5 Příjmy z Machovského plesu

příjem	příjem v Kč
sponzorský dar-ERV Jaroměř	1 000 Kč
sponzorský dar-Kolářný-pojišťovna	1 000 Kč
sponzorský dar-PIB Partners	1 000 Kč
vstupné (113 x 80Kč)	9 040 Kč
šatna	537 Kč
losy (1 400 × 5 Kč)	7 000 Kč
tržba (pivo + 6 627 Kč, tvrdý alkohol + 6 275 Kč, pultový prodej + 4 455 Kč)	17 357 Kč
přebytek hotovost (spropitné)	1 017 Kč
příjmy celkem	37 951 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Podle propočtu celkových výdajů a příjmů se jednalo o akci ziskovou, neboť je zde patrná převaha příjmů nad výdaji. Podařilo se tak splnit předsevzetí pořadatelů nepoužít žádné finanční prostředky z rozpočtu obce.

4.4 Analýza měření spokojenosti občanů s akcemi pořádanými v Obecním domě v Machově

4.4.1 Dotazníkové šetření I.

V obci Machov bylo provedeno dotazníkové šetření, kde hlavním cílem bylo zjistit, zda obyvatelé obce mají či nemají zájem o kulturu a kulturní akce, které se v Obecním domě pořádají. Dílčím cílem výzkumu bylo zjistit kritéria spokojenosti a na základě výsledků formulovat návrhy na opatření ke zlepšení kulturní situace v Machově. Dotazník byl zaměřen pouze na místní obyvatele a respondentům byl zaslán přes elektronickou poštu a sociální síť. Obyvatelé staršího věku vyplnili dotazník při osobním setkání. Dotazníkové šetření se uskutečnilo v listopadu 2016. Plné znění dotazníku je uvedeno v příloze č. 2.

Dotazník byl rozeslán přibližně 120 respondentům, vyplněných se jich vrátilo 86. *Otázky č. 1 a 2 rozčlenily respondenty podle pohlaví a věku.* Dotazováno bylo 47 mužů a 39 žen. Složení reprezentativní souboru z hlediska identifikačních znaků – pohlaví a věk, je uvedeno v tabulce 6 a 7.

Tabulka 6 Složení zkoumaného souboru dle pohlaví respondentů

pohlaví	n	%
muži	47	55
ženy	39	45
celkem	86	100

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 7 Složení zkoumaného souboru dle věku respondentů

věk	celkem		z toho muži		z toho ženy	
	n	%	n	%	n	%
10-30 let	19	22	11	13	8	9
31-50 let	34	40	19	22	15	17
51-70 let	21	24	11	13	10	12
71 let a více	12	14	8	9	4	5
celkem	86	100	49	57	37	43

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 3: Navštěvujete kulturní akce, které se konají v Obecním domě?

Odpovědi na tuto otázku jsou zpracovány v tabulce 8. Každou akci, která se v Obecním domě pořádá, navštěvují pravidelně pouze 2 % respondentů (2 dotázaní) a 29 % respondentů (25 dotázaných) navštěvuje kulturní akce přibližně 5-10 × ročně. Nadpoloviční většina z dotázaných – 57 % respondentů (49 dotázaných) navštěvuje kulturní akce konající se v Obecním domě 1-4× ročně a 12 % dotázaných (10 respondentů) nenavštěvuje tyto kulturní akce vůbec.

Tabulka 8 Návštěvnost kulturních akcí konajících se v Obecním domě

	celkem	
	n	%
každou akci	2	2
5-10 × ročně	25	29
1-4 × ročně	49	57
nenavštěvují	10	12
celkem	86	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 4: *Pokud jste v předchozí otázce odpověděli „nenavštěvují“, vyberte z následujících možností důvod, proč nenavštěvujete (možno vybrání více variant).*

Čtvrtá otázka, která měla návaznost na otázku č. 3, měla zjistit důvod, proč občané obce nenavštěvují kulturní akce pořádané v Obecním domě. Respondenti mohli zvolit i více odpovědí. Nejčastějším důvodem je to, že se pořádané akce nezúčastňuje nikdo z přátel či rodiny. Takto odpovědělo 39 % respondentů (5 dotázaných). Druhou nejčtenější

volbou byla zaškrtnuta kolonka „jiné“, kde 3 respondenti uvedli, že dávají přednost kulturním akcím, které se pořádají ve větších městech. Jako další možnost, která se vyskytla pouze jednou, dotazovaný odpověděl, že je časově velmi zaneprázdněn. Možnost odpovědět jinou odpovědí, než která byla respondentům nabídnuta, využilo celkem 31 % dotazovaných (4 respondenti). Nezajímavý obsah akcí, pořádaných v Obecním domě, připadá celkem 15 % respondentům (2 dotazovaným). Stejný počet dotazovaných - 15 % nenavštěvuje kulturní akce z důvodu nevyhovujících termínů. Naopak nikdo z respondentů neudal důvod drahého vstupného. Odpovědi na otázku č. 4 jsou zaznamenány v tabulce 9.

Tabulka 9 Důvod, proč občané nenavštěvují kulturní akce v Obecním domě

	celkem	
	n	%
nezajímavý obsah	2	15
drahé vstupné	0	0
termín pořádání akce (nevyhovující termín)	2	15
akce se nezúčastňuje nikdo z blízkých přátel/rodiny	5	39
jiné	4	31
celkem	13	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 5: *Jste spokojen s nabídkou kulturních akcí konajících se v Obecním domě?*

Tabulka 10 zobrazuje spokojenost obyvatel s nabídkou akcí, které se pořádají v Obecním domě. Spokojenost s nabídkou uvedlo 91 % dotazovaných (68 respondentů). Nespokojenost vyjádřilo 9 % respondentů.

Tabulka 10 Spokojenost občanů s nabídkou konaných akcí v Obecním domě

	celkem	
	n	%
rozhodně ano	22	26
spíše ano	56	65
spíše ne	6	7
rozhodně ne	2	2
celkem	86	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 6: *Jste dostatečně informován o akcích, které se v Obecním domě konají?*

Celkem 90 % respondentů (77 dotázaných) si připadá dostatečně informováno o pořádaných akcích a 10 % dotazovaných (9 respondentů) se cítí být nedostatečně informováni. Odpovědi na otázku č. 6 jsou uvedeny v tabulce 11.

Tabulka 11 Informovanost občanů o pořádaných akcích

	celkem	
	n	%
ano, dostatečně informován	77	90
ne, nedostatečně informován	9	10
celkem	86	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 7: *Informace o konaných akcích se nejčastěji dozvídáte (možno vybrání více variant):*

Nejčastěji se informace o konaných akcích respondenti dozívají ze sociálních sítí tj. 26 % odpovědí (35 dotazovaných). Velké zastoupení měly i místní noviny či zpravodaj. Z tohoto zdroje se nejčastěji o pořádaných akcích dozívá 24 % dotazovaných (32 respondentů). Internet zaujal pomyslné třetí místo, které uvedlo 21 % respondentů (28 dotazovaných). Z venkovních plakátů se dozívá o kulturních akcích 13 % respondentů (17 dotazovaných), z rozhlasu 12 % dotazovaných (16 respondentů). Nejmenší zastoupení zde mají informace získané od přátel a rodiny, a to 4 % (6 respondentů). Odpovědi jsou zaznamenány v tabulce 12.

Tabulka 12 Původ získaných informací o konaných akcích

	celkem	
	n	%
z venkovních plakátů	17	13
z rozhlasu	16	12
z místních novin, zpravodaje	32	24
z internetu	28	21
ze sociálních sítí	35	26
od známých/přátel	6	4
celkem	134	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 8: *Jaký máte názor na cenu vstupného za pořádané kulturní akce?*

Více jak polovina respondentů – 55 % (47 respondentů) si myslí, že vstupné je levné. Dalším nejčastějším názorem je přiměřená cena vstupného – celkem 36 % hlasů (31 dotazovaných). Naopak, že je vstupné drahé, si myslí jen 3 % občanů (3 dotazovaní) a 6 % obyvatel nemá na cenu vstupného žádný názor. Odpovědi na otázku č. 8 jsou uvedeny v tabulce 13.

Tabulka 13 Názor respondentů na cenu vstupného za pořádané kulturní akce

	celkem	
	n	%
vstupné je drahé	3	3
vstupné je přiměřené	31	36
vstupné je levné	47	55
nevím	5	6
celkem	86	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 9: *Jaké akce byste chtěli, aby se v Obecním domě konaly? (možno více variant)*

U otázky č. 9 mohli respondenti zvolit více odpovědí. Celkem 38 % respondentů (37 dotazovaných) by chtělo, aby se v Obecním domě konala divadla pro děti. Další nejčastější odpovědi byly taneční, které zvolilo 30 % dotazovaných (29 respondentů). Koncerty zaujaly pomyslné třetí místo, zvolilo je 19 % respondentů (18 dotazovaných). Možnost zvolit jinou odpověď, než které byly nabízeny, využilo 9 % dotazovaných, kde 6 respondentů by si přálo, aby se v Obecním domě konaly cestopisné přednášky a 3 respondenti by chtěli různá sběratelská setkání (např. známky, pohlednice atd.). Pouze 4 % respondentů by si přálo, aby se se zde konaly výstavy. Odpovědi na otázku č. 9 jsou znázorněny v tabulce 14.

Tabulka 14 Možnosti konaných akcí, dle přání obyvatelů

	celkem	
	n	%
koncerty	18	19
taneční	29	30
divadlo pro děti	37	38
výstavy	4	4
jiné	9	9
celkem	97	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 10: *Dojždíte za kulturními akcemi i do jiného okolního města? (možno více měst)*

Do jiného města dojíždí za kulturními akcemi 87 % dotazovaných (75 respondentů). Zbýlých 13 % (11 dotazovaných) do jiného města nedojíždí. Respondenti, kteří odpověděli „ano“, měli uvést město/města, kam za kulturou dojíždějí. Nejčastěji respondenti uvedli Náchod (33 dotazovaných), který se nachází přibližně 20 od Machova. Na druhém místě se umístil Hronov, který uvedlo 24 dotazovaných. Dále respondenti dojíždějí do Police nad Metují (celkem 21 respondentů). Mezi odpověďmi se objevilo i město Hradec Králové, který uvedlo 17 respondentů. Hradec Králové je od Machova vzdálen necelých 65 km. Odpovědi na otázku č. 10 jsou zobrazeny v tabulce 15 a 16.

Tabulka 15 Návštěvnost kulturních akcí v jiném městě

	celkem	
	n	%
ano	75	87
ne	11	13
celkem	86	100

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 16 Města, kam místní občané dojíždějí za kulturními akcemi

obec	n	vzdálenost od obce Machov
Náchod	33	20 km
Hronov	24	10 km
Police nad Metují	21	7 km
Hradec Králové	17	65 km

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 11: *Znáte někoho z jiné obce, kdo kulturní akce v Obecním domě navštěvuje?*

Většina dotazovaných tj. 80 % respondentů (69 dotazovaných) zná někoho, kdo pochází z jiné obce a kulturní akce v Obecním domě navštěvuje. Zbýlých 20 % respondentů (17 dotazovaných) nezná nikoho, kdo by z jiné obce do Machova za kulturními akcemi dojížděl. Odpovědi na otázku č. 11 představuje tabulka 17.

Tabulka 17 Navštěvnost obyvatel jiných obcí na kulturních akcích v Obecním domě

	celkem	
	n	%
ano, znám	69	80
ne, neznám	17	20
celkem	86	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 12: *Pokud jste u předchozí otázky odpověděli „ano, znám“, uveďte, z jaké obce dotyčný pochází (možno více obcí):*

Otázka č. 12 se vztahovala k otázce č. 11. Pokud respondenti znali někoho z jiné obce, kdo navštěvuje kulturní akce, které se konají v Obecním domě, měli uvést město, odkud dotyčný pochází. Bylo možné uvést více obcí, pokud dotazovaný znal více lidí. Nejčastěji respondenti uvedli obec Bezděkov nad Metují, která je vzdálena necelých 5 km od Machova. Dále byl uváděn Hronov (18 respondentů) vzdálený 10 km, Police nad Metují (16 respondentů) ležící 7 km od Machova, Žďár nad Metují (13 respondentů) – 9 km od Machova, ale i např. Suchý Důl, který je od Machova vzdálen 8 km a Vysoká Srbská vzdálená 5 km. Pro větší přehlednost jsou odpovědi zaznamenány v tabulce 18.

Tabulka 18 Obce, ze kterých dojíždějí známý respondentů za kulturními akcemi pořádanými v Obecním domě

obec	n	vzdálenost od obce Machov
Bezděkov nad Metují	27	5 km
Vysoká Srbská	11	5 km
Police nad Metují	16	7 km
Hronov	18	10 km
Žďár nad Metují	13	9 km
Suchý Důl	7	8 km

Zdroj: vlastní zpracování

Závěry dotazníkového šetření I a navrhovaná opatření:

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 86 respondentů, z toho 47 mužů a 39 žen. Dotazníky byly rozdány obyvatelům všech věkových kategorií. Celkově lze říci, že obyvatelé obce Machov mají zájem o kulturní akce, které se pořádají v Obecním domě, neboť 2 % respondentů navštěvuje pravidelně každou akci a 29 % z dotázaných přibližně 5-10 × za rok. Nejvíce z dotázaných - 57 % navštěvuje tyto akce 1–4× ročně. Pouze 12 % respondentů tyto akce nenavštěvuje vůbec. Nejčastější příčinou byl uveden důvod neúčasti blízkých přátel či rodiny na těchto akcích. Další důvody, které respondenti uvedli, byly nezajímavý obsah konaných akcí, nevyhovující termíny, ve kterých se akce pořádají, dále např. z časových důvodů (respondent „nemá čas“) či upřednostnění akcí ve městech. Obecně lze říci, že dotazovaní občané jsou spokojeni s nabídkou kulturních akcí, které se konají v Obecním domě, a pouze 9 % respondentů je s nabídkou nespokojeno. O pořádaných akcích se cítí být 90 % respondentů dostatečně informováno. Informace o konaných akcích se dozívají nejvíce ze sociálních sítí, dále z místních novin či zpravodaje, z internetu, z venkovních plakátů a nejméně z rozhlasu – 12 % a pouze 4 % respondentů od známých či přátel. Cena vstupného za konané akce jeví jako podhodnocená. Více jak polovině respondentům se zdá být levné, 36 % z dotazovaných se zdá přiměřené. Pouze 3 % respondentům přijde vstupné drahé a 6 % respondentů nemělo na tuto otázku žádný názor. Obyvatelé Machova, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, by měli zájem, aby se v Obecním domě konaly (mimo plesů, divadel) také např. divadla pro děti, taneční, koncerty, cestopisné přednášky, sběratelská setkání či výstavy. Dále bylo zjištěno, že respondenti dojíždějí za kulturními akcemi i do jiného okolního města, nejčastěji do Náchoda, dále do Hronova, Police nad Metují, ale i do Hradce Králové. Poslední otázky dotazníku měly zjistit, zda respondenti znají někoho z jiné obce, který kulturní akce v Obecním domě v Machově navštěvuje. Celkem 20 % dotazovaných nikoho takového nezná, ale 80 % dotazovaných ano a lidé z jiných obcí nejčastěji pochází z Bezděkova nad Metují, dále z Hronova, Police nad Metují, Žďáru nad Metují, Vysoké Srbské, ale i ze Suchého Dolu.

V souvislosti s uvedenými závěry by obci bylo doporučeno zařadit mezi konané kulturní akce více akcí, o které by měli občané zájem např. divadla pro děti, koncerty nebo taneční. Někteří by ocenili i např. výstavy, cestopisné přednášky či sběratelská setkání. Dále lze doporučit zvýšení propagace akcí prostřednictvím plakátů a rozhlasu. Plakáty by měly mít větší rozměr, aby více upoutaly pozornost. Jelikož respondenti uvedli, že znají

návštěvníky i z jiných obcí, měla by se posílit propagace akcí i v jiných obcích (prostřednictvím letáků, rozhlasu, internetu), a to zejména v Bezděkově nad Metují, Hronově, Polici nad Metují, Vysoké Srbské, Žďáru nad Metují, ale i v dalších přilehlých obcích. V Machově funguje možnost zasílání hlášení místního rozhlasu emailem, obec by mohla zavést i hromadné rozesílky pomocí SMS zpráv, které by byly poskytovány zdarma. V současné době probíhá hlášení místního rozhlasu pouze 1× za den. Obec by mohla zvýšit počet hlášení – dopoledne a odpoledne. Tím se zvýší pravděpodobnost předání informace o konaných akcích v Obecním domě. S cenou vstupného jsou návštěvníci spokojeni, závisí na pořadatelích, zda cenu za akce zvýší, nebo ji ponechají stejnou.

4.4.1.1 Analýza závislosti kvalitativních znaků

Základním testem pro analýzu kvalitativních znaků je test chí-kvadrát o nezávislosti dvou proměnných, který je založen na četnostech v kontingenční tabulce. Uvedená analýza byla provedena na odpovědi otázku č. 7, která udává, odkud se obyvatelé Machova dozvídají o konaných kulturních akcích v Obecním domě. Cílem této analýzy je otestovat na hladině významnosti 0,05, zda existuje závislost věkové struktury na původu získaných informací o pořádaných akcích. Tabulka 19 představuje odpovědi respondentů dle věkové struktury na otázku č. 7 dotazníkového šetření I., neboli skutečné četnosti.

H_0 : Mezi původem získaných informací o konaných kulturních akcích v Obecním domě a věkem respondentů neexistuje významný vztah

H_1 : Původ získaných informací o kulturních akcích konaných v Obecním domě souvisí s věkem

Tabulka 19 Závislost věkové struktury a původem získaných informací o konaných akcích

místo, odkud obyvatelé dozvídají o kulturních akcích	věková struktura				
	10-30 let	31-50 let	51-70 let	71 +	celkem
plakát	1	4	7	5	17
rozhlas	0	2	5	9	16
noviny	2	13	10	7	32
internet	8	14	5	1	28
sociální sítě	15	13	7	0	35
přátelé	3	1	1	1	6
celkem	29	47	35	23	134

Zdroj: vlastní zpracování

Protože více než 20 % teoretických četností je však menších 5, chí-kvadrát test nelze přímo použít. Uvedené je řešeno sloučením sloupců, a to věkové struktury 10-30 let a 31-50 let do jedné skupiny 10-50 let. Druhé sloučení je provedeno u věkové struktury 51-70 let a 71 let a více, druhou skupinu tedy tvoří respondenti ve věku 51 let a více. Po sloučení sloupců lze znovu vypočítat teoretické četnosti a následně provést chí-kvadrát test pro nezávislost. Hodnota testovaného kritéria je větší než hodnota kritická, a proto se hypotéza o nezávislosti H_0 zamítá. Věk respondentů má vliv na to, odkud dotazovaní získávají informace ohledně konání kulturních akcí v Obecním domě. U uvedených proměnných existuje závislost. Lze tedy říci, že mladší respondenti se o kulturních akcích dozívají např. prostřednictvím sociálních sítí či internetu, naopak starší generace pomocí rozhlasu nebo místních novin/zpravodaje.

$$\chi^2 = 32,587 > \chi^2_{0,05(5)} = 11,071$$

4.5 Analýza měření spokojenosti návštěvníků Cecilského posezení

4.5.1 Dotazníkové šetření II.

Dne 25. 11. 2016 se konalo v Obecním domě v Machově Cecilské posezení. Pozvánka na tuto kulturní akci se nachází v příloze č. 4. V rámci této akce bylo provedeno dotazníkové šetření. Hlavním cílem bylo zjistit, odkud návštěvníci akce pocházejí, zda jsou mezi návštěvníky i lidé z jiných obcí, a jak se o akci dozvěděli. Dílčím cílem výzkumu bylo zjistit kritéria spokojenosti a na základě výsledků formulovat návrhy na opatření ke zlepšení kulturní situace v Machově. Dotazník byl zaměřen na návštěvníky Cecilského posezení a respondenti ho vyplnili během pořádané akce.

Dotazník byl předán všem návštěvníkům, kteří Cecilské posezení navštívili. Akce se zúčastnilo celkem 125 lidí, z nichž vrátilo vyplněný dotazník 71 dotazovaných. *Otázky č. 1 a 2 rozčlenily respondenty podle pohlaví a věku.* Dotazováno bylo 33 mužů a 38 žen. Složení reprezentativní souboru z hlediska identifikačních znaků – pohlaví a věk, je uvedeno v tabulce 20 a 21.

Tabulka 20 Složení zkoumaného souboru dle pohlaví respondentů

pohlaví	n	%
muži	33	46
ženy	38	54
celkem	71	100

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 21 Složení zkoumaného souboru dle věku respondentů

věk	celkem		z toho muži		z toho ženy	
	n	%	n	%	n	%
10–30 let	3	4	1	1	2	3
31–50 let	23	32	9	13	14	20
51–70 let	31	44	17	24	14	20
71 let a více	14	20	6	8	8	11
celkem	71	100	33	46	38	54

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 3: Bydlím v obci:

Tato otázka rozčlenila návštěvníky, podle obcí, ve které bydlí. Cecilské posezení navštívilo nejvíce respondentů z Machova, a to 59 %. Na pomyslném druhém místě se umístil Hronov, z něho navštívilo akci 21 % návštěvníků (15 respondentů) Důvodem návštěvy „Hronováků“ mohla účast jedné ze čtyř kapel - Relax Band, která pochází z Hronova. Dále respondenti pocházeli z Bezděkova nad Metují – 11 %, Police nad Metují – 6 %, ale i z Broumova – 3 % respondentů či Náchoda – 1 % dotazovaných. Odpovědi na otázku č. 3 jsou zobrazeny v tabulce 22.

Tabulka 22 Bydliště respondentů Cecilského posezení

obec	celkem		vzdálenost od obce Machov
	n	%	
Machov	42	59	x
Hronov	15	21	10 km
Broumov	2	3	20 km
Police nad Metují	4	6	7 km
Bezděkov nad Metují	8	10	5 km
Náchod	1	1	20 km
celkem	71	100	x

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 4: Navštěvujete kulturní akce konající se v Obecním domě?

Nejvíce respondentů tj. 58 %, kteří navštívili Cecilské posezení, uvedli, že navštěvují kulturní akce v Obecním domě 2-4 × ročně. Celkem 24 % dotazovaných uvedlo, že kulturní akce navštěvuje jedenkrát za rok, 7 % dotazovaných 5-10 × ročně. Poprvé bylo na akci v Obecním domě 11 % respondentů (8 dotazovaných) Možnost „každou akci“ nezvolil nikdo z dotazovaných. Odpovědi na otázku č. 4 jsou zaznamenány v tabulce 23.

Tabulka 23 Návštěvnost kulturních akcí konajících se v Obecním domě

	celkem	
	n	%
každou akci	0	0
5-10 × ročně	5	7
2-4 × ročně	41	58
1 × ročně	17	24
jsem tu poprvé	8	11
celkem	71	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 5: *Pokud jste v předchozí otázce odpověděli „jsem tu poprvé“, vyberte z následujících možností důvod, proč jste dřívější akce nikdy nenavštívil (možno vybrání více variant):*

U této otázky mohli respondenti zvolit více odpovědí. Nejčastěji respondenti uvedli důvod neúčasti blízkých přátel či rodiny. Dále 27 % respondentů uvedlo, že důvodem neúčasti akcí v Obecním domě byl nevyhovující termín pořádaných akcí, 18 % dotázaných o pořádaných kulturních akcích nevěděli a jeden respondent uvedl důvod nezajímavého obsahu předchozích akcí. Odpovědi na otázku č. 5 jsou zobrazeny v tabulce 24.

Tabulka 24 Důvod, proč občané nenavštívili v minulosti kulturní akce v Obecním domě

	celkem	
	n	%
předchozí akce měly nezajímavý obsah	1	9
drahé vstupné	0	0
termín pořádání akce (nevyhovující termín)	3	27
akce se nezúčastňuje nikdo z blízkých přátel/rodiny	5	46
o akcích jsem nevěděl/a	2	18
jiné	0	0
celkem	8	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 6: *Jak jste se o konané akci dozvěděli? (možno vybrat i více variant):*

U této otázky bylo možné vybrat i více možností. Nejvíce respondentů se však o Cecilském posezení dozvědělo prostřednictvím místních novin či zpravodaje, a to 30 %. Dále z internetu (27 %), z rozhlasu (18 %), z venkovních plakátů (12 %). Nejmenší procentuální zastoupení měly sociální sítě (11 %) a informace o akci získaná od známých či přátel (2 %). Odpovědi na otázku č. 6 jsou zobrazeny v tabulce 25.

Tabulka 25 Původ získání informace o konaném Cecilském posezení

	celkem	
	n	%
z venkovních plakátů	11	12
z rozhlasu	16	18
z místních novin, zpravodaje	27	30
z internetu	24	27
ze sociálních sítí	10	11
od známých/přátel	2	2
celkem	90	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 7: *Jaký máte názor na cenu vstupného této kulturní akce?*

Cena vstupného na Cecilské posezení činila 90 Kč. Nadpoloviční většina respondentů si myslí, že cena vstupného na Cecilské posezení byla přiměřená – celkem 79 % respondentů (56 dotazovaných) a 18 % respondentů (13 dotazovaných) uvedlo, že vstupné bylo levné. Nikomu z respondentů se vstupné nezdálo drahé a pouze 3 % respondentů (2 dotazovaní) uvedli, že na cenu vstupného nemají žádný názor. Odpovědi na otázku č. 7 jsou vyjádřeny v tabulce 26.

Tabulka 26 Názor respondentů na cenu vstupného na Cecilské posezení

	celkem	
	n	%
vstupné je drahé	0	0
vstupné je přiměřené	56	79
vstupné je levné	13	18
nevím	2	3
celkem	71	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 8: *Jak často navštěvujete všeobecně kulturní akce?:*

Celkem 55 % respondentů (39 dotazovaných) navštěvuje z všeobecného hlediska kulturní akce 2-4 × ročně, 5-10 × navštíví kulturní akci 31 % respondentů (22 dotazovaných) a 10 % dotazovaných (7 respondentů) pouze jednou ročně. Jednou měsíčně navštěvují kulturní akce 4 % respondentů (3 dotazovaní) a 2-3 do měsíce 1 % dotazovaných. Možnost 1 x týdně nezvolil nikdo z dotazovaných. Odpovědi na otázku č. 8 jsou vyjádřeny v tabulce 27.

Tabulka 27 Všeobecná návštěvnost respondentů kulturních akcí

	celkem	
	n	%
1 × týdně	0	0
2-3 × do měsíce	1	1
1 × za měsíc	3	4
5-10 × ročně	22	31
2-4 × ročně	39	55
1 × ročně	7	10
celkem	71	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 9: *Do kolika km jste ochotni se vzdálit od svého bydliště kvůli kulturní akci?:*

Ochetno se kvůli kulturní akci vzdálit 10–30 km je 46 % dotazovaných a 30–50 km 27 % dotazovaných. Do 10 km by se vzdálilo 13 % respondentů a 10 % dotazovaných (7 respondentů) není ochotno se vzdálit vůbec, a tak navštěvují akce pouze v místě bydliště. Největší vzdálenost jsou ochotni ujet pouze 4 % respondentů. Odpovědi na otázku č. 9 jsou zobrazeny v tabulce 28.

Tabulka 28 Návštěvnost kulturních akcí v jiném městě

	celkem	
	n	%
pouze v místě bydliště (0 km)	7	10
do 10 km	9	13
10-30 km	33	46
30-50 km	19	27
50 km a více	3	4
celkem	71	100

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 10: *Které kulturní akce nejčastěji navštěvujete? (možno vybrat i více variant):*

U poslední otázky dotazníku bylo možné zvolit více odpovědí či napsat svou vlastní. Nejvíce navštěvovanými akcemi, dle odpovědí respondentů, jsou plesy. Tuto odpověď vybralo celkem 41 % dotazovaných. Za druhou nejčastější možnost byla vybrána divadla, která navštěvuje celkem 27 % respondentů. Jako třetí byly vybrány zvané přednášky (cestopisné), které zvolilo 17 % dotazovaných. Možnost zvolit vlastní odpověď

využilo 8 % respondentů (7 dotazovaných) a mezi odpověďmi se vyskytly: opera (2 respondenti), balet (1 respondent) a muzikál (4 respondenti). Nejméně respondenti navštěvují výstavy (5 %) a taneční (2 %). Odpovědi na otázku č. 10 jsou zobrazeny v tabulce 29.

Tabulka 29 Akce, které respondenti nejčastěji navštěvují

	celkem	
	n	%
ples	41	41
divadlo	19	27
výstava	5	5
taneční	2	2
zvané přednášky (cestopisné)	17	17
jiné:	7	8
celkem	91	100

Zdroj: vlastní zpracování

Závěry dotazníkového šetření II a navrhovaná opatření

Dotazník II byl rozdán všem účastníkům Cecilského posezení, které se konalo v pátek 25. 11. 2016. Pozvánka na tuto akci je uvedena v příloze č. 4. Vyplněný dotazník odevzdalo celkem 71 respondentů, z toho 33 mužů a 38 žen. Věková struktura respondentů byla různorodá. Největší procentuální zastoupení měla věková kategorie 51–70 let, kterou zastupovalo 44 % respondentů. Ve věku 31 až 50 let navštívilo Cecilské posezení 32 % dotazovaných a 20 % respondentů, kteří dosáhli věku 71 let a více. Věkovou kategorii 10 až 30 let zastupovali pouze 4 % dotazovaných. Nadpoloviční většinu respondentů tvořili místní obyvatelé obce Machov, a to 59 %, ale objevili se zde i návštěvníci z jiných okolních obcí, např. z Hronova přijelo 21 % respondentů (15 dotazovaných). Důvodem mohl být původ kapely Relax Band, která je na Hronovsku velmi oblíbená. Dále akci navštívili obyvatelé z Bezděkova nad Metují (10 %), Police nad Metují (6 %), ale i z Broumova (2 %), který leží 20 km od Machova a Náchoda (1 %) vzdáleného taktéž 20 km. Čtvrtá otázka odhalila, že nejvíce respondentů navštěvuje kulturní akce konající se v Obecním domě v Machově 2 x až 4 x ročně (58 %). Naproti tomu pouze 11 % dotazovaných navštívilo kulturní akci v Obecním domě poprvé. Důvodem neúčasti dotazovaných na dřívějších kulturních akcích v Obecním domě se nejvíce jeví neúčast blízkých přátel či rodiny právě na kulturních akcích. Další důvody, které byly uvedeny, se týkaly nevyhovující termínu pořádaných akcí, nezajímavého obsahu či nevědomosti o konaných akcích. O konání Cecilského posezení se respondenti nejčastěji dozvěděli z novin

či zpravodaje (30 %). Druhou pozici zaujal internet (27 %). Naopak poslední místa obsadily sociální sítě (11 %) a informace od známých či přátel (2 %). Cena vstupného za tuto akci činila 90 Kč a 79 % respondentům připadalo vstupné přiměřené a nikdo z dotazovaných ho nepokládal za drahé. Celkově lze říci, že respondenti jsou kulturně zaměřeni a o kulturních akce jeví zájem, neboť 55 % dotazovaných navštěvuje všeobecně kulturní akce 2 x až 4 x ročně a 46 % dotazovaných je ochotno dojet si za kulturními akcemi i 10 až 30 km a 4 % respondentů dokonce 50 km a více. 30 až 50 km je ochotno vzdálit se od svého bydliště kvůli kulturní akci 27 % respondentů a 10 % respondentů navštěvují kulturní akce pouze v místě bydliště. Poslední otázka se týkala akcí, které respondenti nejčastěji navštěvují. Nejčastěji uvedli plesy (41 %), dále divadla (27 %), zvané cestopisné přednášky (17 %), výstavy (5 %), taneční (2 %). Poslední otázku mohli dotazovaní doplnit vlastní odpovědí, a tak uvedli operu (2 respondenti), balet (1 respondent) a muzikál (4 respondenti).

Na základě výsledků dotazníkového šetření II je patrné, že obyvatelé okolních obcí jeví zájem o kulturní akce pořádané v Obecním domě v Machově, neboť se mezi respondenty objevili lidé z Hronova, Police nad Metují, Bezděkova nad Metují ale i Broumova či Náchoda. Jelikož se akce účastnili i lidé z jiných obcí, pořadatelům by bylo doporučeno zvýšit propagaci následujících akcí prostřednictvím sociálních sítí, které dnes využívá především mladší generace. I když se jeví Cecilské posezení jako kulturní akce zaměřená na starší generaci, přesto ji navštívilo 4 % respondentů ve věku 10-30 let, a proto je důležitá propagace na internetu a sociálních sítí. Dále je doporučeno rozmístění více plakátů do okolních obcí či bylo navrženo u dotazníkového šetření I, zasílání hlášení místního rozhlasu pomocí SMS zpráv, které by byly poskytovány zdarma.

5 Závěr

Cílem práce bylo zhodnocení vývoje návštěvnosti a ekonomické situace Obecního domu, který slouží v Machově jako kulturní zařízení, v letech 2011-2016. Průměrně se v Obecním domě za sledované období konalo 11 kulturních akcí, z nichž celkem 4 má pravidelně v režii obec. Jedná se o Machovský ples, divadla, Cecilské posezení a Štědrovečerní vytrubování. Na organizaci dalších kulturních akcí se podílejí místní spolky, do kterých spadá SDH Nízká Srbská, SDH Machovská Lhota, Český svaz zahrádkářů ZO Machov, „Nízkosrbský Baroni“ a fotbalový oddíl Jiskra Veba Machov. V letech 2011-2016 byla největší návštěvnost zaznamenána v roce 2012. V tomto roce bylo evidováno celkem 1429 prodaných vstupenek na kulturní akce. Naopak za nejslabší rok z hlediska návštěvnosti lze označit rok 2011, kde bylo zaznamenáno 1227 návštěvníků. Z akcí, které se konaly každý rok ve zkoumaném období, dorazilo nejvíce lidí na dětský karneval (1060 návštěvníků), dále pak na hasičský ples SDH Nízká Srbská (945 návštěvníků) a Machovský ples (814 návštěvníků).

Příjmy a výdaje na Obecní dům nelze přesně vymežit, neboť je obec samostatně neeviduje. Za největší nákladové položky je možné dle starosty považovat náklady na energie (plyn, elektřinu a vodu). Výši vstupného stanovuje obec tak, aby byly alespoň zčásti pokryty náklady vynaložené na akci. Většina akcí, které organizuje obec, nejsou ztrátové, kromě divadel, které pravidelně pořádá na jaře a na podzim. Velkou roli zde hrají i sponzoři, kteří svými sponzorskými dary přispívají na úhradu části výdajů, které tvoří okolo 10 % z celkových výdajů. Celkově však kulturní akce nepřinášejí velký příspěvek do rozpočtu obce. Pokud mají kulturní akce v režii místní spolky, sál Obecního domu jim je pronajat za částku 2 000 Kč za akci, kterou platí nájemci restaurace, neboť je sál kulturního zařízení součástí pronájmu restaurace.

Posouzení spokojenosti občanů s akcemi, které se v zařízení konají, bylo provedeno pomocí polostrukturovaného dotazníku, který byl zaslán 120 obyvatelům Machova. Vyplněných dotazníků bylo navraceno 86. Celkově lze říci, že obyvatelé obce jsou s nabídkou akcí spokojeni a 88 % respondentů navštěvuje kulturní akce v Obecním domě alespoň jedenkrát ročně. Občané Machova jsou o akcích dostatečně informováni, nejčastěji prostřednictvím sociálních sítí a místního zpravodaje. Nejméně se cítí být informováni prostřednictvím venkovních plakátů či rozhlasu. Z odpovědí na uvedenou otázku bylo zjištěno, že věk občanů má vliv na to, odkud se o konání kulturních akcí v Obecním domě

dozvídají. Druhé dotazníkové šetření bylo zaměřeno na návštěvníky Cecilského posezení. Z výsledků lze říci, že uvedenou kulturní akci navštívili jak místní obyvatelé, tak lidé z okolních obcí a poprvé zavítalo do Obecního domu za kulturní akcí pouze 11 % respondentů. Celkově lze říci, že návštěvníci Cecilského posezení jeví o kulturu zájem a jsou ochotni se kvůli ní dojíždět i několik km do jiných měst.

Jelikož respondenti v dotaznících uvedli, že znají osoby, které do Machova dojíždějí za kulturními akcemi v Obecním domě, měla by obec posílit propagaci jednotlivých akcí i v okolí např. prostřednictvím plakátů, místního rozhlasu, místních zpravodajů, ale na sociálních sítích, internetu a dalších. Dále by bylo doporučeno zařadit mezi konané akce více akcí zaměřených na děti např. divadla, Mikulášská nadílka, tvůrčí dílny apod., neboť o ně občané jeví zájem. Další akce, které by měla obec zařadit do seznamu konaných akcí, se řadí taneční, koncerty, různá sběratelská setkání aj. Tím se zvýší nabídka kulturního programu v obci i pro dospělé jedince. Většině z dotazovaných se jeví cena za kulturní akce přiměřená či levná. Pokud by došlo k mírnému navýšení vstupného, obci by přinesla větší příspěvek do rozpočtu. Za těchto okolností by bylo pro obec výhodné Obecní dům dále provozovat, nikoli pronajmou místním spolkům.

6 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

KOZEL, Roman. *Moderní marketingový výzkum: nové trendy, kvantitativní a kvalitativní metody a techniky, průběh a organizace, aplikace v praxi, přínosy a možnosti*. Praha: Grada, 2006. Expert (Grada). ISBN 802470966x.

PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 9788073573478.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 9788073573515.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 9788073579364.

REKTOŘÍK, Jaroslav. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 9788086929293.

SMOLÍKOVÁ, Marta, ed. *Management umění*. V Praze: Vysoká škola uměleckopřemyslová, 2008. ISBN 9788086863245.

STRECKOVÁ, Yvonne a Ivan MALÝ. *Veřejná ekonomie: pro školu i praxi*. Vyd. 1. Praha: Computer Press, 1998. Business books (Computer Press). ISBN 8072261126.

SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody II*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2008. ISBN 9788021317369.

URBAN, Jan. *Teorie národního hospodářství*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 9788074787249.

Elektronické zdroje

ČSÚ. *Věkové složení obyvatel v obcích* [online]. In: . 2016 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xh/vekove_slozeni_obyvatel_v_obcich

KOLEKTIV AUTORŮ Z KATEDRY TEORIE KULTURY, FF UK. *Podkladová studie ke státní kulturní politice na léta 2009-2014* [online]. In: . 2008 [cit. 2016-10-15]. Dostupné z: https://www.mkcr.cz/doc/dokumenty_file/iv-priloha-51.doc.

Machovský zpravodaj [online]. 2016, (10) [cit. 2016-12-09]. Dostupné z: [http://www.machov-](http://www.machov-obec.cz/images/stories/soubory/ostatni/zpravodaj/zpravodaj_2016_10.pdf)

[obec.cz/images/stories/soubory/ostatni/zpravodaj/zpravodaj_2016_10.pdf](http://www.machov-obec.cz/images/stories/soubory/ostatni/zpravodaj/zpravodaj_2016_10.pdf)

Městys MACHOV [online]. 2015 [cit. 2016-11-09]. Dostupné z: [http://www.machov-](http://www.machov-obec.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=8&Itemid=21)

[obec.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=8&Itemid=21](http://www.machov-obec.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=8&Itemid=21)
MINISTERSTVO KULTURY. *Kulturní politika* [online]. 2001 [cit. 2016-05-11].
Dostupné z: http://www.nulk.cz/files/kestazeni/kulturni_politika.pdf

UNESCO. *Všeobecná deklaráce UNESCO o kulturní diversitě* [online]. [cit. 2016-10-12].
Dostupné z:

https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/v_eobecn__deklarace_unesco_o_kulturn__diversit_-2061.doc.

Seznam grafů

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel k 31. 12. (rok 1970-2015)	23
Graf 2 Věková struktura obyvatelstva k 31. 12. 2015	24
Graf 3 Celkový počet návštěvníků Obecního domu v letech 2011-2016	28
Graf 4 Celkový počet návštěvníků, rok 2011-2016.....	29

Seznam obrázků

Obrázek 1 Model soustředných kruhů	17
Obrázek 2 Pozvánka, Cecilské posezení 2016.....	66

Seznam tabulek

Tabulka 1 Faktory ovlivňující kulturní politiku	18
Tabulka 2 Výdaje MK ČR na r. 2016	21
Tabulka 3 Základní zdroje finanční podpory.....	22
Tabulka 4 Výdaje na Machovský ples	31
Tabulka 5 Příjmy z Machovského plesu.....	32
Tabulka 6 Složení zkoumaného souboru dle pohlaví respondentů.....	33
Tabulka 7 Složení zkoumaného souboru dle věku respondentů.....	33
Tabulka 8 Návštěvnost kulturních akcí konajících se v Obecním domě	33
Tabulka 9 Důvod, proč občané nenavštěvují kulturní akce v Obecním domě	34
Tabulka 10 Spokojenost občanů s nabídkou konaných akcí v Obecním domě.....	34
Tabulka 11 Informovanost občanů o pořádaných akcí	35
Tabulka 12 Původ získaných informací o konaných akcí	35
Tabulka 13 Názor respondentů na cenu vstupného za pořádané kulturní akce	36
Tabulka 14 Možnosti konaných akcí, dle přání obyvatelů	37
Tabulka 15 Návštěvnost kulturních akcí v jiném městě	37
Tabulka 16 Města, kam místní občané dojíždějí za kulturními akcemi	37
Tabulka 17 Návštěvnost obyvatel jiných obcí na kulturních akcích v Obecním domě.....	38
Tabulka 18 Obce, ze kterých dojíždějí známý respondentů za kulturními akcemi pořádanými v Obecním domě.....	38
Tabulka 19 Závislost věkové struktury a původem získaných informací o konaných akcí	40
Tabulka 20 Složení zkoumaného souboru dle pohlaví respondentů.....	41
Tabulka 21 Složení zkoumaného souboru dle věku respondentů.....	42
Tabulka 22 Bydliště respondentů Cecilského posezení.....	42
Tabulka 23 Návštěvnost kulturních akcí konajících se v Obecním domě.....	43
Tabulka 24 Důvod, proč občané nenavštívili v minulosti kulturní akce v Obecním domě.	43
Tabulka 25 Původ získání informace o konaném Cecilském posezení	44
Tabulka 26 Názor respondentů na cenu vstupného na Cecilské posezení.....	44
Tabulka 27 Všeobecná návštěvnost respondentů kulturních akcí	45
Tabulka 28 Návštěvnost kulturních akcí v jiném městě	45
Tabulka 29 Akce, které respondenti nejčastěji navštěvují.....	46
Tabulka 30 Seznam konaných akcí v Obecním domě, rok 2011.....	54
Tabulka 31 Seznam konaných akcí v Obecním domě, rok 2012.....	55
Tabulka 32 Seznam konaných akcí v Obecním domě, rok 2013.....	56
Tabulka 33 Seznam konaných akcí v Obecním domě, rok 2014.....	57
Tabulka 34 Seznam konaných akcí v Obecním domě, rok 2015.....	58
Tabulka 35 Seznam konaných akcí v Obecním domě, rok 2016.....	59

7 Přílohy

Příloha č. 1 Přehled akcí, které se v Obecním domě konaly v období 2011-2016

Příloha č. 2 Dotazníkové šetření I.

Příloha č. 3 Dotazníkové šetření II.

Příloha č. 4 Pozvánka na Cecilské posezení

Příloha č. 1

Tabulka 30 Seznam konaných akcí v Obecním domě, rok 2011

ROK 2011			
datum konání akce	název akce	vstupné	počet platících
15. 1.	hasičský ples (SDH Nížká Srbská)	70 Kč	153
29. 1.	Machovský ples	100 Kč	134
5. 2.	hasičský ples (SDH Machovská Lhota)	70 Kč	108
12. 2.	zahradkářský ples	60 Kč	126
6. 3.	divadlo – Ptačí klec	50 Kč	157
19. 3.	ples sportovců	70 Kč	133
20. 3.	dětský karneval	30 Kč dospělý, 10 Kč děti, masky zdarma	75 dospělých, 34 dětí, 120 masek
26. 3.	Šibřinky (ples v maskách)	50 Kč, masky 30Kč	97
20. 11.	divadlo – Dítě, pes a starý herec na jeviště nepatří aneb Cyrano	50 Kč	90
24. 12.	Štědrovečerní vytrubování	zdarma	x

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 31 Seznam konaných akcí v Obecním domě, rok 2012

ROK 2012			
datum konání akce	název akce	vstupné	počet platících
15. 1.	Machovský ples	80	152
28. 1.	ples sportovců	70 Kč	136
4. 2.	hasičský ples (SDH Machovská Lhota)	70 Kč	97
5. 2.	dětský karneval	30 Kč dospělý, 10 Kč děti, masky zdarma	42 dospělých, 24 dětí, 69 masek
11. 2.	Rocková taneční zábava	100 Kč	145
25. 2.	hasičský ples (SDH Nížká Srbská)	70 Kč	131
17. 3.	Šibřinky (ples v maskách)	70 Kč, masky 40 Kč	74
18. 3.	divadlo-Klíče na neděli	50 Kč	87
14. 4.	poslední lyžařské mazání s hudbou a tancem	60 Kč	88
20. 4.	Rock Machov	110 Kč	139
3. 11.	divadlo-Strašilo Canterwillské	50 Kč	80
17. 11.	Cecilské posezení	50 Kč	150
24. 12.	Štědrovečerní vytrubování	zdarma	x

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 32 Seznam konaných akcí v Obecním domě, rok 2013

ROK 2013			
datum konání akce	název akce	vstupné	počet platících
11. 1.	Machovský ples	80 Kč	105
26. 1.	hasičský ples (SDH Machovská Lhota)	70 Kč	91
27. 1.	dětský karneval	30 Kč dospělý, 10 Kč děti, masky zdarma	44 dospělých, 17 dětí, 68 masek
9. 2.	ples fotbalistů	70 Kč	113
23. 2.	hasičský ples (SDH Nížká Srbská)	70 Kč	142
23.3.	Šibřinky (ples v maskách)	70 Kč, masky 40 Kč	140
7. 4.	divadlo-Paměti amorovy	50 Kč	107
13. 4.	Rock Machov	110 Kč	192
16. 11.	Cecilské posezení	50 Kč	163
8. 12.	divadlo-Peklo v hotelu Westminster	50 Kč	116
24. 12.	Štědrovečerní vytrubování	zdarma	x

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 33 Seznam konaných akcí v Obecním domě, rok 2014

ROK 2014			
datum konání akce	název akce	vstupné	počet platících
10. 1.	Machovský ples	80 Kč	190
25. 1.	hasičský ples (SDH Machovská Lhota)	70 Kč	84
26. 1.	dětský karneval	30 Kč dospělý, 10 Kč děti, masky zdarma	69 dospělých, 24 dětí, 90 masek
8. 2.	ples sportovců	70 Kč	97
15. 2.	ples zahrádkářů	60 Kč	109
1. 3.	hasičský ples (SDH Nížká Srbská)	70 Kč	127
22.3.	Šibřinky (ples v maskách)	70 Kč, masky 40 Kč	138
27. 4.	divadlo-Dívčí válka	50 Kč	85
21. 11.	Cecilské posezení	70 Kč	147
7. 12.	divadlo - A je to v p....!	50 Kč	100
24. 12.	Štědrovečerní vytrubování	zdarma	x

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 34 Seznam konaných akcí v Obecním domě, rok 2015

ROK 2015			
Datum konání akce	Název akce	Vstupné	Počet platících
9. 1.	Machovský ples	80 Kč	120
24. 1.	hasičský ples (SDH Machovská Lhota)	70 Kč	137
25. 1.	dětský karneval	30 Kč dospělý, 10 Kč děti, masky zdarma	71 dospělých, 24 dětí, 104 masek
7. 2.	ples sportovců	70 Kč	138
28. 2.	hasičský ples (SDH Nížká Srbská)	70 Kč	141
21. 3.	Šibřinky (ples v maskách)	70 Kč, masky 40 Kč	102
19. 4.	divadlo-Kdo je tady ředitel?	50 Kč	81
12. 9.	diskotéka	90 Kč	127
21. 11.	přednáška-Indie	40 Kč	94
25. 9.	divadlo-Piňakoláda	150 Kč	76
7. 12.	divadlo-Nebe na zemi	50 Kč	94
24. 12.	Štědrovečerní vytrubování	zdarma	x

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 35 Seznam konaných akcí v Obecním domě, rok 2016

ROK 2016			
datum konání akce	název akce	vstupné	počet platících
15. 1.	Machovský ples	80 Kč	113
23. 1.	hasičský ples (SDH Machovská Lhota)	70 Kč	100
24. 1.	dětský karneval	30 Kč dospělý, 10 Kč děti, masky zdarma	78 dospělých, 18 dětí, 89 masek
6. 2.	ples sportovců	70 Kč	190
27. 2.	hasičský ples (SDH Nížká Srbská)	70 Kč	251
21. 3.	Šibřinky (ples v maskách)	70 Kč, masky 40 Kč	95
3. 4.	divadlo-Habad'ura	50 Kč	77
13. 11.	divadlo-Den blbec	50 Kč	114
25. 11.	Cecilské posezení	90 Kč	125
24. 12.	Štědrovečerní vytrubování	zdarma	x

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha č. 2

Vážení obyvatelé městyse Machov,

dovoluji si Vás požádat o vyplnění mého krátkého dotazníku týkajícího se kultury a kulturních akcí v naší obci, které se konají v Obecním domě. Výsledky získané v dotazníkovém šetření budou použity pouze pro účely mé bakalářské práce. Děkuji za Váš čas, který jste si pro vyplnění dotazníku našli.

Aneta Šolínová, studentka Provozně ekonomické fakulty na České zemědělské univerzitě v Praze.

Vyznačte, prosím, vždy jen jednu odpověď (pokud není uvedeno jinak), která je Vám nejbližší.

1. Pohlaví
 - a) Muž
 - b) Žena
2. Věk
 - a) 10–30 let
 - b) 31–50 let
 - c) 51–70 let
 - d) 71 let a více
3. Navštěvujete kulturní akce, které se konají v Obecním domě?
 - a) Každou akci
 - b) 5-10 × ročně
 - c) 1-4 × ročně
 - d) Nenavštěvuji
4. Pokud jste v předchozí otázce odpověděli „nenavštěvuji“, vyberte z následujících možností důvod, proč nenavštěvujete (možno vybrání více variant):
 - a) Nezajímavý obsah

- b) Drahé vstupné
 - c) Termín pořádání akce (nevyhovující termín)
 - d) Akce se nezúčastňuje nikdo z blízkých přátel/rodiny
 - e) Jiné:
5. Jste spokojen s nabídkou kulturních akcí konajících se v Obecním domě?
- a) Rozhodně ano
 - b) Spíše ano
 - c) Spíše ne
 - d) Rozhodně ne
6. Jste dostatečně informován o akcích, které se v Obecním domě konají?
- a) Ano, dostatečně informován
 - b) Ne, nedostatečně informován
7. Informace o konaných akcích se nejčastěji dozvídáte (možno vybrat i více variant):
- a) Z venkovních plakátů
 - b) Z rozhlasu
 - c) Z místních novin, zpravodaje
 - d) Z internetu
 - e) Ze sociálních sítí
 - f) Od známých/přátel
8. Jaký máte názor na cenu vstupného za pořádané kulturní akce?
- a) Vstupné je drahé
 - b) Vstupné je přiměřené
 - c) Vstupné je levné
 - d) Nevím

9. Jaké akce byste chtěli, aby se v Obecním domě konaly (možno vybrat i více variant):

- a) Koncerty
- b) Taneční
- c) Divadlo pro děti
- d) Výstavy
- e) Jiné:.....

10. Dojíždíte za kulturními akcemi i do jiného okolního města?

- a) Ano, uveďte město
- b) Ne

11. Znáte někoho z jiné obce, kdo kulturní akce v Obecním domě navštěvuje?

- a) Ano, znám
- b) Ne, neznám

12. Pokud jste u předchozí otázky odpověděli „ano, znám“, uveďte, z jaké obce dotýčný pochází: (možno více odpovědí)

Název obce:

Příloha č. 3

Vážení návštěvníci kulturní akce,

dovoluji si Vás požádat o vyplnění mého krátkého dotazníku týkajícího se kultury a kulturních akcí v obci Machov, které se konají v Obecním domě. Výsledky získané v dotazníkovém šetření budou použity pouze pro účely mé bakalářské práce. Děkuji za Váš čas, který jste si pro vyplnění dotazníku našli.

Aneta Šolínová, studentka Provozně ekonomické fakulty na České zemědělské univerzitě v Praze.

Vyznačte, prosím, vždy jen jednu odpověď (pokud není uvedeno jinak), která je Vám nejbližší.

1. Pohlaví

- a) Muž
- b) Žena

2. Věk

- a) 10-30 let
- b) 31-50 let
- c) 51-70 let
- d) 71 let a více

3. Bydlím v obci:

- a) Machov
- b) Název obce:

4. Navštěvujete kulturní akce konající se v Obecním domě v Machově?

- a) Pravidelně
- b) 5-10 × ročně
- c) 2-4 × ročně
- d) 1 × ročně

- e) Jsem tu poprvé
5. Pokud jste v předchozí otázce odpověděli „jsem tu poprvé“, vyberte z následujících možností důvod, proč jste dřívější akce nikdy nenavštívil (možno vybrání více variant):
- a) Předchozí akce měly nezajímavý obsah
 - b) Drahé vstupné
 - c) Termín pořádání akce (nevyhovující termín)
 - d) Akce se nezúčastňuje nikdo z blízkých přátel/rodiny
 - e) O akcích jsem nevěděl/a
 - f) Jiné:
6. Jak jste se o konané akci dozvěděli? (možno vybrat i více variant):
- a) Z plakátů
 - b) Z rozhlasu
 - c) Z novin, zpravodaje
 - d) Z internetu
 - e) Ze sociálních sítí
 - f) Od známých/přátel
7. Jaký máte názor na cenu vstupného této kulturní akce?
- a) Vstupné je drahé
 - b) Vstupné je přiměřené
 - c) Vstupné je levné
 - d) Nevím
8. Jak často navštěvujete všeobecně kulturní akce:
- a) 1× týdně
 - b) 2-3 × do měsíce

- c) 1 × za měsíc
- d) 5-10 × ročně
- e) 2-4 × ročně
- f) 1 × ročně a méně

9. Do kolika km jste ochotni se vzdálit od svého bydliště kvůli kulturní akci?

- a) Pouze v místě bydliště (0 km)
- b) Do 10 km
- c) 10-30 km
- d) 30-50 km
- e) 50 km a více

10. Které kulturní akce nejčastěji navštěvujete? (možno vybrat i více variant):

- a) Ples
- b) Divadlo
- c) Výstava
- d) Taneční
- e) Zvané přednášky (cestopisné)
- f) Jiné:

Obrázek 2 Pozvánka, Cecilské posezení 2016

Městys Machov a nadšení muzikanti zdejšího kraje
Vás zvou na

cresc. molto

Cecilské posezení

2016

25.11. od 19.hodin
sál Obecního domu Machov

Swingáček
Dechovka
Big Band
Relax Band

... akce pro všechny příznivce dobré hudby a tance

Vstupné: 90,- Kč

Děkujeme všem sponzorům: *appassionato molto*

Česká pojišťovna a.s. - Jan Kolář, Koičerovská pekárna, Zahradníci Zoba, Železářství Soukup,
Hauk, Hašpl, ekofarma Bošina, Česká spořitelna - Leoš Kubeček, kadeřnictví EMMA a další...

Zdroj: Machovský zpravodaj (2016)